Lir ekmek bir Politika (ikisinden de vazgeçilmez)

EKONOMİ **Politika**

SAVAŞSIZ SÖMÜRÜSÜZ BİR DÜNYA İÇİN

PERŞEMBE 20 NİSAN 1978

ADRES: İstanbul: Yerebatan Caddesi Taşsavaklar Sok. No 5 Cağaloğlu
Ankara : İzmir Caddesi No 20/27 Kızılay

TELEFONLAR: İstanbul: 27 77 12 • 27 69 09 · Ankara : 17 65 36 • 18 36 88

Fiyatı 250 kuruş

Yıl 5 Sayı 1746

ESKİŞEHİR ÜLKÜ OC.\KLARI KAPATILDI

★ ÖNCEKİ GÜN ÖLDÜRÜLEN TİP ÜYESİ GENCİN CENAZESİ BÜYÜK BİR YÜRÜYÜŞLE KALDIRILDI

★ SAMSUN EĞİTİM ENSTİTÜSÜ'NDE KOMANDOLARIN OLAY ÇIKARMASI ÜZERİNE OKUL PAZARTESİ GÜNÜNE KADAR KAPATILDI

★ DİYARBAKIR'DA POLİS TARAFINDAN DÖVÜLEN İGD'Lİ GENÇ KOMAYA GİRDİ

HABERİ 4. SAYFADA

★ İLERİCİ 3 GENCİN KAFALARINA KURŞUN SIKILIP ÖLDURULMESİ ÜZERİNE MALATYA'DA HAVA YİNE GERGİNLEŞTİ

★ 3 GENCİN CENAZE TÖRENİNDE HALK MALATYA'DAKİ FAŞİST AYAKLANMAYI VE SALDIRILARI PROTESTO ETTİ

★ SİLAHLI GRUPLAR KARŞISINDA POLİSİN MÜDAHALE YERİNE «İKNA» YOLUNA GİTMESİNİN ÖLÜM VE TAHRİBATIN ARTMASINA YOLAÇTIĞI BİLDİRİLİYOR

★ ANACADDEDE HASAR GÖREN İŞYERLERİNİN ENKAZLARI TEMİZLENMEYE BAŞLANDI

CHP Genel Yönetim Kurulu Malatya olaylarını görüştü

HABER MERKEZİ

Malatya'da faşist ve gerici güçlerin ayaklanma girişimine karşı tepkiler yoğunlaşmaktadır. CHP Genel Yönetim Kurulu Malatya olaylarını görüşmek için toplanmış ve İçişleri Bakanı İrfan Özaydınlı olaylarla ilgili CHP Genel Yönetim Kurulu'na bilgi vermiştir. İlerici Kadınlar Derneği Genel Başkanı Beria Önger yaptığı açıklamada, Malatya'da faşist ayaklanma girişiminin, Şili faşist darbesi öncesinde Latin Amerika gezisine çıkması ile ünlü Rockefeller'in Türkiye'de bulunmasının rastlantı olmadığına dikkati çekmiştir.

İçişleri Bakanı İrfan Özaydınlı CHP Genel Yönetim Kurulu'na Malatya'da meydana gelen olaylar ve alınan önlemlerle ilgili olarak bilgi vermiştir.

Malatya'da Hamit Fendoğlu ve üç yakının ölmesiyle meydana gelen olaylar üzerine dün saat 10.00'da toplanan CHP Genel Yönetim Kurulu'nda Malatya olayları görüşülmüştür.

İKD'NİN AÇIKLAMASI

İKD Genel Başkanı Beria Onger Malatya olayları üzerine yaptığı açıklamada şu görüşlere yer vermiştir:

«Ülkemizde faşist tırmanış ve provokasyonlar son günlerde en kanlı ve en tehlikeli boyutlara ulaşmıştır. Malatya provokasyonunun ve o-

(Devamı Sa. 7. Sü. 2'de)

★ İKD; «Rockefeller'in Türkiye'de bulunduğu sırada Malatya olaylarının patlak vermesi, Şili faşist darbesini anımsatıyor»

★ TİP: «Burjuvazinin kiralık katilleri, anti-faşist birikimi köreltmeyi ve kitleleri yılgınlığa itmeyi amaçlıyor

TSİP: «ANTİ - komünistliği ile tanınan Fendoğlu'na yapılan suikast, demokrasi güçleri üzerine terör yaratmak isteyen faşist saldırganlar tarafından tertiplenmiştir»

Faşist ayaklanmanın sonucu: 4 ölü, 5 milyarlık hasar

AJANSLAR

Malatya Belediye Başkanı Hamit Fendoğlu'nun ölümü üzerine ayaklanma girişiminde bulunan faşist ve gericilerin saldırıları sonucu 4 genç ölmüş, yüzlerce bina yakılmış, demokratik örgüt binaları tahrip edilmiştir. Malatya'da dün gece yarısı hâlâ yangın dumanlarının tütmekte olduğu görülmüştür. Faşist ve gerici güçlerin giriştiği tahribatın bilançosunun 4-5 milyar lirayı bulduğu hesaplanmıştır.

Öte yandan, Komando birliklerinin Hükümet Meydanı'nda seyyar karakol kurduğu Malatya'da, kafalarına kurşun sıkıldıktan sonra tren yoluna atılarak parçalanan 3 gencin cesedinin bulunmasından sonra hava yeniden gerginleşmiştir. Devrimci oldukları bildirilen, Naci Erguvanlı, Sait Hazar ve Özcan Yurtsever isimli gençlerin cenazelerinin kaldırılması sırasında toplanan halk, dünkü saldırıları ve faşist saldırganları protesto etmişlerdir.

Erken saatlerden itibaren ana caddelerde hasar gören işyerlerinin enkazları temizlenmeye başlanmıştır. Ana caddelerde hasara uğramayan işyeri sayısı üçte birden az bulunmaktadır. Binlerce kilo cam kırığı toplanan caddelerde askeri birlikler sürekli devriye gezmektedirler.

Cumhuriyet Savcısı Halim Karabeyoğlu polisin henüz olaylarla ilgili olarak kendisine evrak getirmediği-

(Devamı Sa. 7. Sü. 8'de)

Faşist ayaklanmanın sonucu Malatya'da 4 kişi öldü, 5 milyar liraya yakın hasar meydana geldi...

ÜÇ GÜN ÖNCE

Malatya Belediye Başkanı Hamit Fendoğlu'nun yakınlarıyla birlikte katledilmesinin suçu, sağcı basına göre, «komünistlerdir.» Gericilik ve faşizm güçlerinin basın-yayın organları, her olayda olduğu gibi bu konuda da aynı ifadeleri ve suçlamaları kullanmaktadırlar.

Hükümet, Başbakan, İçişleri Bakanı ise, Hamido'ya gönderilen bombanın Ankara'daki Nükleer Araştırma Merkezinde hazırlandığının belirlendiğini açıklamışlardır. Nükleer Araştırma Merkezinde ise pek çok katil zanlısı Ülkü Ocaklı'nın çalıştığı saptanmıştır. Ayrıca aynı araştırma merkezinin İstanbul Küçük Çekmece'de bulunan tesislerinde de kimlerin ne işler yaptığı bugün yarın ortaya çıkarılacaktır.

Sağcı basının çaresiz yayınları bir yana, ortaya çıkan somut gerçek, bugüne kadar ardı arkası kesilmeyen bombalama ve ölümle sonuçlanan olayların ve saldırıların kaynağının, artık hiçbir şüpheye yer bırakmayacak kadar açıklıkla gözler önüne serilmesidir. MHP'nin basbuğu Türkeş, Hamido'nun öldürülmesinden sonra yaptığı açıklamada, «bu işi kimin ve neden yaptığı belli değil» anlamında bir kaç söz sarfetmiştir. Bu ifadeler şaşırtıcıdır. Şaşırtıcıdır çünkü Türkeş'ten beklenen, her zamanki gibi, bunun da sorumluluğunun CHP'ye, sosyalistlere, komünistlere ait olduğunu açıklamasıydı. Akla takılan soru, faşist hareketin basbuğu'nun neden bu kez böylesi bir ihtiyat içinde olduğudur. Ankara ve İstanbul'daki Nükleer Araştırma Merkezinde ele geçirilen bilgilerin, tutuklanan pek çok «ülkücü»nün dillerinin çözülmesinin böylesi bir ihtiyatı gerekli kıldığı düşünülmelidir.

Kaldı ki, Ülkü Ocaklarının, kendi binalarını da bombalattığının saptandığını bizzat İçişleri Bakanı açıklamıştır. Şimdi saptanması gereken bir başka nokta, bir çok ülkücünün, yine Ülkü Ocakları tarafından, faşist hareketin beslediği profesyonel cinayet şebekeleri tarafından öldürüldüğüdür.

(Devamı Sa. 7. Sü. 1'de)

Politika

İZLENİM

İyi uykular Sayın Başsavcı

Süleyman COŞKUN

— Vedat Demircioğlu, Atalay Savaş, Taylan Özgür ve binlerce genç insan.

— 16 Şubat 1969 kanlı pazar olayları.

— 1 Mayıs 1977, 1 Mayıs katliamı 36 ölü 200 yaralı.

— 1977 yılında meydana gelen Uşak, Gaziantep ve Malatya katliamları seçim gezileri sırasında CHP Genel Başkanı Bülent Ecevit'in otobüsüne yapılan saldırılar. Mehmet İsvan'a isabet eden ve sakat kalmasına yol

(Devamı Sa. 7. Sü. 5'de)

Maden-İş 63 işyeri için sözleşme imzaladı

HABER MERKEZİ

Maden-İş Sendikası, 63 işyerinde toplusözleşme imzalamıştır. Söz konusu sözleşmeler, 3.2.1978 tarihinde yapılan anlaşma tutanaklarının redaksiyonunun sonuçlarıdır ve dün 63 fabrikadan gelen temsilciler sözleşmeyi imzalamışlardır. Bu arada Toplusözleşme Dairesi Başkanı ve Maden-İş Genel Başkanvekili Kemal Daysal, sınıfsal ve kalıcı kazanımların gerçekleştirilmesinin sözleşmelerde izlenen temel ilke olduğunu kaydetmiş, büyük grevlerin tekellere ve faşizme karşı nasıl savaşılacağına ilişkin yeni perspektivler getirdiğini belirtmiştir. Öte yandan merkezi ABD'de bulunan Singer şirketinin Türkiye'deki işyerinde dün yeni bir söz-

(Devamı Sa. 7. Sü. 1'de)

"ANTİ-KOMÜNİZM ÇAĞIMIZIN EN BÜYÜK AHMAKLIĞIDIR,,

★ MADEN-İŞ GENEL BAŞKAN VEKİLİ MURAT TOKMAK, 9. DÜNYA SENDİKALAR KONGRESİNDE YAPTIĞI KONUŞMADA, SINIF VE KİTLE SENDİKACILIĞINDA ATILAN ADIMLARIN, EMPERYALİZMİN AJANLARI TARAFINDAN POLİTİK BİR IRKÇILIĞA DÖNÜŞTÜRÜLDÜĞÜNE DİKKAT ÇEKTİ

PRAG (İSTA)

9. Dünya Sendikalar Kongresi çalışmaları devam etmektedir. Dünkü oturumlarda söz alan delegeler, Dünya Sendikalar Federasyonu'nun uluslararası sendikal hareket açısından taşıdığı önemi vurgulamışlar ve uluslararası sendikal hareketin birliğine yönelik en çirkin silahın anti-komünizm olduğunu kaydetmişlerdir.

Çeşitli ülkelerin delegeleri, yaptıkları konuşmalarda, kapitalizmin bunalımları karşısında, emekçilerin yükselen savaşımını övmüşler, krizlere hayır diyen kitlelerin karşısına çıkan emperyalizmin, başvurduğu tüm yöntemleri kınamışlardır.

Dünkü çalışmalar sırasında söz alan Türkiye, Filistin, Demokratik Alman Cumhuriyeti, Arjantin, İran Sendikaları Koordinasyon Komitesi, İzlanda, Bulgaristan, Macaristan, Lübnan, Küba temsilcileri, insanlığın, barış, demokrasi ve toplumsal ilerleme yolunda önemli adımlar attığını kaydetmişlerdir.

(Devamı Sa. 7. Sü. 6'da)

INTERNATIONAL HERALD TRİBUNE'NİN TÜRKİYE, KIBRIS VE AMBARGO İLE İLGİLİ YORUMU

4. SAYFADA

BM Genel Sekreteri Waldheim Kıprianu'ya yeni Kıbrıs Haritası verdi

★ WALDHEIM, KİPRİYANU VE DENKTAŞ İLE AYRI AYRI GÖRÜŞTÜ

Birleşmiş Milletler Genel Sekreteri Kurt Waldheim, Kıbrıs sorununa ilişkin toplumlararası görüşmelerin yeniden başlatılması konusunda görüşmelerde bulunmak üzere dün Kıbrıs'a gitmiş ve Kıbrıs Cumhurbaşkanı Kipriyanu ve Rauf Denktaş ile ayrı ayrı görüşmüştür. Waldheim, Kipriyanu ile görüşmesinde, öneriler konusunda bilgi vermiş ve toprak konusunda bir harita sunmuştur.

HABERİ 4. SAYFADA

TUNCA NEHRİNDE BULGARİSTAN'LA ORTAK BARAJ YAPILACAK

HABER MERKEZİ

Bulgaristan Başbakan Yardımcısı Andrei Lukanov Başkanlığındaki Bulgaristan heyeti ile yapılan temaslar sonuçlanmış ve heyet Türkiye'den ayrılmıştır. Devlet Bakanı Hikmet Çetin, Türkiye ile Bulgaristan arasında ticari olanakların genişletilmesi, enerji nakil hatlarının büyütülmesi ve Tunca Nehri üzerinde ortaklaşa bir baraj yapılması konularında anlaşmaya varıldığını açıklamıştır. Öte yandan Bulgaristan heyetinin Merkez Bankası yetkilileri ile de görüşmelerde bulunduğu ve bankalar arasında bir anlaşmanın imzalandığı belirtilmiştir.

Bulgaristan Başbakan Yardımcısı Andrei Lukanov, Türkiye'den ayrılmadan önce verdiği demeçte Türkiye Hükümeti ile yaptıkları temaslarda, iki ülke arasındaki işbirliği sahalarını genişletmek amacıyla bir çok konunun saptandığını, görüşmelerin devam edeceğini belirtmiş ve «iyi komşuluk ve eşitlik havası içinde geçen görüşmeler gerçek ve hakiki yollara yönel-

(Devamı Sa. 7. Sü. 1'de)

Kanser Haftasının ardından

ÇAGIMIZIN AMANSIZ HASTALIGI

KANSER

Hazırlayan: Husnu MAHLI

Yarın 5. sayfamızda

yazdıkça adil özkol

Gensoru

Millet Meclisi ilginç bir gensoruyu ele alıyor. Gündeme alınıp alınmaması için karar verecek. Adalet Partisi'ne mensup oniki parlamenter Anadolu Ajansı konusunda, Maliye, Ticaret, Turizm ve Tanıtma Bakanları hakkında gensoru açılmasını istediler.

Önergenin temel dayanağı hükümetin ajansı işgal etmiş ve tek ses çıkarır hale getirmiş bulunması. Bahis ki Demirel'e masaların üzerine yumruklar vurduran, Demirel'in kardeşlerinin basın toplantılarını düzenleyen ajans yöneticilerinin bu tutumlarıyla görev yapması «çok seslilik» bunların yetkili kurullar kararıyla görevlerinden azledilmeleri ise «tek seslilik» oluyor. En hoşa gidecek taraf da şu İşgalcilik ile TRT ile ilgili Danıştay kararlarına rağmen bu kurumun başına ısrarla hukuk dışı atama yapanlar, Ceza Yasasının 146. maddesini çiğnedikleri Danıştay Başkanının ağzından dile getirilenler işgalci olmuyor da Anadolu Ajansı'nda hepsi de yasalara ve mahkeme kararlarına kelime kelime uyan işlemler yapan bu bakan işgalci oluyor.

Oniki AP'li Maliye Bakanını hazinenin elindeki hisse senetlerinden bazılarını Ziraat ve Turizm Bankalarıyla, Emekli Sandığına devretmekle suçluyorlar. Niye suç veya niye hata oluyor bu devir? Ondan bahis yok. Bahis yok ama ilginç bir başka şey var. AP'nin de oy verdiği 1977 Bütçe Yasası'nda hazine hisselerinin kamu kuruluşlarına devri öngörülüyor. O halde bir «suç» varsa baş suçlu bütçe yasasına bu maddeyi koyanlar.

Efendim İdare Meclisi Başkanı Perin kongreyi açmamışmış. Ama ona rağmen kongreye devam edilmiş. CHP yanlısı hükümet komiserinin gözleri önünde meşru başkan ve pay sahipleri dışarı atılmış. Ticaret Bakanına yöneltilen suçlama da bu.

Halbuki kimse Sayın Perin'i ve arkadaşlarını dışarı atmadı. Aksine diğer pay sahipleri başkandan kongreyi sürdürmesini istediler. Perin kendisi terk edip gitti. Bunun üzerinedir ki diğer ortaklar kongreye devam ettiler. Benzeri durumlarda ilgili yargıtay kararları da idare heyetinin kongrede mutlaka bulunması gereğine işaret etmekte ancak bunun kongrenin açılması veya devamı bakımından gerekli bir koşul olarak değil idare heyeti mensupları bakımından bir yükümlülük olarak belirtmekte ve bu kimselerin kongreye gelmemeleri veya terketmeleri halinde diğer ortakların kongreye devam etmelerini öngörmektedir.

57 sayılı yasa gereğince malları devlet malı sayılan, Turizm ve Tanıtma Bakanlığından ödenek alan, ve yine yasa gereği bu bakanlığın denetimi altında olan ajans üzerinde başıboşluğa ve bir siyasi parti odağı gibi çalışmasına son vermek için yasal yetkisini kullanan Turizm ve Tanıtma Bakanı Alev Coşkun'da Anayasa'yı çiğnemekle suçlanıyor. Böylece dolaylı olarak ajansın Demirel'in basın danışmanı gibi çalışmasının Anayasa'nın güvencesi altında olduğu öne sürülmüş oluyor.

Esasen on iki AP'liyi hiçbir sonuç vermeyeceği belli olan bu gensoruyu vermeye iten neden de ödeneğini devletten alıp Demirel haberciliği yapmasına alışılan A.A.'nın bu işlevine devletin son vermekte olmasıdır.

Köy Enstitüleri ve eğitim çıkmazımız

Süleyman DUMAN
ÖĞRETMEN

Dolaylı yollardan ve çoğu açıklık, netlik taşımayan savlarla, ilerici basın ve yazarlarımız, eğitimcilerimiz, «eğitimin üretime dayalı olmasını» dile getirdiler. Ancak çoğu bunu sınıfsal açıdan ele alamadığı için belirgin tanımlamalardan uzak kalıyordu. Nihayet «Eğitim Üretim İçindir» yapıtıyla değerli Harun Karadeniz bu duruma direk, apaçık bir tanım getirdi. Harun Karadeniz, birçok ilericinin, mevcut düzen içindeki, geçici eğitim reformlarıyla düzeleyeceğini sandığı eğitim-öğretim işlerini ekonomiye, üretime iyice ve yalın, sade bir dille bağlayarak, ne yazık ki aramızdan ayrıldı. Biz eğitimciler Harun Karadeniz'i hep saygıyla anacağız.

Köy Enstitüleri, günümüzde tartışma konusu yapılan ve güncelliğini kuruluş ve kapatılışından bu yana yitirmeyen, Türk Eğitim Tarihi'nin en çağdaş en ilerici eğitim yuvaları idi. Bu bakımdan tarihe bakmak gerekiyor. Tarih sınıf mücadeleleri ile dolu; başka bir deyimle tarih sınıf mücadelelerini taşıyan uzun bir şerittir. Tanzimattan bu yana Batının peşinden koştukça, o daha da ileri kaçmış, bir türlü yetişememişiz. Bu, ekonomiktir, fakat bütün kurumları bu koşuya katılıvermiştir elbette. Bugüne değin (bugün de dahil) çağdaş burjuvazi olamayan bizim burjuvazimiz, Tanzimat'tan başlayarak, batı kapitalinin komisyonculuğunu, acentalığını, nihayet ortaklığını yapmıştır. Bu değin güçsüz ve cılız olan ve kalkınmak için bütün Devlet olanaklarının kendilerine açık olduğu halde bir türlü yatırım ve sanayi girişiminde bulunamayan Cumhuriyet burjuvazisi, Köy Enstitülerinin aşılmaz bir engeliydi zaten. Çünkü, farzedelim ki Köy Enstitüleri, okuma yazma oranını yüzde yüze belli bir zaman sonra çıkarıverdi; artan nüfusla birlikte bu okumuş kitlenin istihdamı hangi iş alanlarına yapılacaktı? Köyde yapılacak ileri tarım, makinaları yapan büyük sanayinin çarkından geçecekti. Bu ise işçi sınıfının gelişmesi demekti. O da olmadığına göre bu olanaksızdı.

CHP'nin takviye güç olarak planladığı Enstitüler, yine CHP tarafından tökezlenerek DP'nin lokması yapılmıştır. Zaten 1946-1950 arası, ülke yeniden ve bütün yanlarıyla emperyalizme teslim edilmiştir. Zamanın CHP'si sınıfsal olarak ne ise, davranışları da onu gerektirmiş ve yapılan yapılmıştır.

Bütün kapalı niyetler ve mevcut egemenlerin, özellikle cılız ve yatırımlardan uzak ithalât-ihracatçıların durgun pazarlarını harekete geçirmek için köyün harekete geçirilmesi gereği vardı. Yoksa köylünün efendi olması gereği onlarca yoktu. Atatürk'ün demesine rağmen köylü efendi olamazdı da. Belli bir bürokrat, aydın kadronun istemleri ve burjuvazinin kesinlikle çıkarları doğrultusunda, toprak reformu ve buna bağlı olarak, köy eğitiminin gerçekleştirilmesi, kof ve gerici burjuvazinin canlanması ve palazlanması düşünülmüştü. Sözün kısası her şey burjuvazinin avucu içinde olup bitmiştir. Köy Enstitülerinin, o günkü toplumun sınıfsal yapısı içerisinde illede yaşatılması gerektiği iyimserliğinden kurtulmak gerekir.

ESKİMEYEN ÇAĞDAŞ NİTELİKLER.

Köy Enstitülerinin kuruluşunda ve devamında da hep iki amaç birbiriyle sürtüşmüş çatışmış ve nihayet Enstitüler kapatılmıştır. Bu amaçlardan ilki yukarıda izah ettiğimiz gibi burjuvaziye kaynak yaratmak, ikincisi Sayın Hürrem Arman'ın: «Köy Enstitüleri uygulamalarının tümünü içeriği; amacın, tabanda bir yapı değişikliğine her yönden uygun bir ortamın ve koşullarının hazırlanması olduğunu göstermektedir.» diye tanımladığı amaçtır.

Köy Enstitüleri eğer başarılı bir eğitim-öğretim vermişse bu; mevcut köy toplum yapısını çok iyi incelemiş ve hatta yabancı bazı ülkelerin eğitim sistemlerini de inceledikten sonra, belli bir yöntemi olağanüstü çalışmalarla uygulayan, İsmail Hakkı Tonguç'un kişiliğinde gerçeklik kazanarak vermiştir. Bugün duygusal ve sempatik yaklaşımlardan kaynaklanarak, Köy Enstitüleri yeniden ve aynıyle açılmalıdır dersek, bu, önce eğitim bilimine ters düşer. Fakat Enstitülerdeki eğitim-öğretim yöntemlerinin çoğu, hiç eskimeyen çağdaş nitelikler taşıdığından, onlar, işçi sınıfının öncülüğünde ve bütün halkın iktidarında kurulacak eğitim-öğretim sistemlerinde işleyecektir.

Hele yağsın Nisan yağmurları...

NİÇİN KÖY ENSTİTÜLERİ?..

Mükremin TEKİN
ÖĞRETMEN

Her ülkenin, kendisine özgü bazı önemli günleri vardır. 17 Nisan, böyle günlerden birisidir bizim için. Ezilen, sömürülen, asırlardır hor görülen köylümüze, ilk giden ışıktır 17 Nisan.

Yücel'ler, Tonguç'lar, eğitim tarihimizin unutulmaz insanlarıdırlar. Köyü ve köylümüzü ilk tanıyan bu büyük insanlar için ne yapsak azdır. İş içinde iş yapma esasına dayanan Köy Enstitüleri, devrimci eğitimin bizdeki ilk kurumlarıdır.

ÜRETİCİ İŞLEV

Üretici bir işlevi olan Köy Enstitülerinde öğrenciler, yaparak yaşayarak eğitilirlerdi. İş ve tarım dersleri bu kurumların özünü teşkil ederdi. Feodalizmin teokratik görüşü ile kapitalizmin takririne orada yer yoktur.

Arıcılık, tavukçuluk, hayvancılık, demircilik, yapıcılık, marangozluk, Köy Enstitülerinin belkemiğini teşkil ederdi. Hele tarımcılık... Başlıbaşına bir eğitim oluştururdu.

Köy Enstitülerindeki program genellikle bölgesel özellikler gösterirdi. O yörede neyin üretilmesi zorunlu ise, eğitim o yönde üretici şekil alırdı. Bu kurumlardaki eğitim, çağdaş bir eğitimdi. Sosyalistçe bir eğitimdi. Demokrasi ve demokratik yaşam orada oldukça ileri boyutlar gösterirdi.

Köy gerçeğini ülkemizde ilk sergileyenler, Köy Enstitülerini bitirenler olmuştur. Bir Makal, bir Fakir, bir Talip hiç bir zaman unutulmayacak isimlerdir.

Cumhuriyet tarihimizin en önemli olaylarından birisi Köy Enstitüleri ise diğeri de Halkevleridir. Ulusal Kurtuluş Savaşımızın getirdiği dinamizm, bu iki olayda kendisini vurgulamıştır.

Köy Enstitülerini yıkan, Halk Evlerini kapatan, gerici küflü kafalar, her geçen gün yok olmaktadırlar. Emekçi halk kitleleri uyanmakta, demokratik haklarına sahip çıkmaktadırlar.

Yürüyüşler, demokratik direnişler ve grevler sömürücüleri çileden çıkarmaktadır. Ülkemiz her geçen gün hızla ileriye doğru yol almaktadır. Artık atılan pislikler ne kişilere, ne de kurumlara bulaşmaktadır. Zaman 1950'lerden çok daha değişik bir şekilde işlemektedir.

Bugün, Köy Enstitüleri yoktur. Ama bir Köy Enstitüleri gerçeği vardır. Bu gerçek her geçen gün büyümekte ve gelişmektedir.

Ülkemizde sınıfsal bilincin gelişmesinde Köy Enstitülerinin büyük payı olmuştur. «Ezber bilmek, bilmek değildi» diyen Montaigne, bu sözü tam dörtyüz yıl önce söylemiştir. Kokuşmuş sömürü düzenini sürdürenler, eğitimi de kendi yapılarına uygun olarak yürüttükleri için, Köy Enstitülerindeki toplumcu görüşe ters düşmüşlerdir. Bu kurumları, daha çok yayılıp serpilmelerine olanak vermeden ortadan kaldırmışlardır.

ÜRETİCİ EĞİTİM

Köy Enstitülerindeki eğitim, üretici bir eğitimdi. Akılcı bir dünya görüşünü içeriyordu. Bergson'un şu tanımına da uygundu. Köy Enstitülerindeki eğitim:

«Elle çalışma bir eğlence sayılıyor yalnız. Unutuluyor ki, zekâ özünden, madde ile oynama gücüdür, hiç değilse, öyle başlamıştır, tabiat da onu bu iş için yaratmıştır. Böyle olunca zekâ nasıl olur da eğitimden yararlanmaz? Daha ileri gidelim. Çocuğun eli kendiliğinden bir şeyler kurmaya yeltenir. Ona bu kuruculuğunda yardım etmekle, hiç değilse ona kurma fırsatları vermekle çok daha verimli bir insan olması sağlanabilir. Çocuğun bu kurucu yanını beslemekle insanlığın yaratma, bulma gücü şaşırtıcı ölçüde artabilir dünyada. Hemen kitapla başlayan bilgi insanın serpilmeğe hazır nice yapıcı çabalarını körletip yok eder. Çocuğu işe alıştıralım ve bu iş eğitimini her hangi bir işçiye bırakmıyarak gerçek bir ustaya verelim ki, çocuğun maddeye dokunuşu hoyratça değil usturupça olsun: Zekâ o zaman elden kafaya doğru çıkacaktır.»

YORUM oya baydar

Hamido'nun katili

Bu satırlar yazıldığı sırada, Malatya Belediye Başkanı Hamit Fendoğlu'nun postadan çıkan bir bomba paketinin patlamasıyla öldürülmesinden sonra başlayan büyük kargaşa şiddetlenerek, yaygınlaşarak sürüyordu. Ajanslar, Malatya'ya inen Hamido'nun aşiretinin, Malatya'da ilerici, solcu, CHP'li olduğu bilinen tüm kişilerin dükkânlarını, işyerlerini yaktıklarını, yıktıklarını, din elden gidiyor feryatları ile ciddi bir ayaklanmanın sürdüğünü, askeri birliklerin duruma hakim olamadıklarını, kentin üzerinden jetlerin uçtuğunu bildiriyorlardı. Genel görünümüyle, olay adeta yeni bir 31 Mart olayı ve ayaklanmasıydı.

Türkiye'de kargaşayı büyütmek, bölgesel de olsa bir sıkıyönetim ortamı doğurmak, CHP ağırlıklı hükûmeti yıpratmak, son günlerde kamuoyunda oluşan anti-faşist ve anti-MHP havayı dağıtıp solculara karşı döndürmek ve Türkiye'yi bir kan ve ateş ortamına sürüklemek isteyen bir kişi veya örgüt, provokasyona kalkıştığında, denebilir ki Hamidodan daha iyi hedef bulamazdı. Birincisi Hamido, öteden beri solculara, sosyalistlere, komünistlere yeminli düşman olarak tanınmış bir kişiydi. İkincisi, Hamido, son Belediye seçimlerinde AP, MHP, MSP'nin ortak desteğiyle başkanlık kazanmış bir MC adayıydı.

Üçüncüsü Hamido, yaşadığı bölgenin yapısına bağlı olarak aşiret ilişkileri içinde ve aşiretin önde geleni durumundaydı. Dördüncüsü, Malatya, öteden beri bilindiği gibi, bir kaynayan kazandı. Hem mezhep farklarının, hem kürt sorununun, hem sağ ve sol kanatlar arasındaki çelişkilerin MC-CHP kavgasının, kırsal bölgelerin yoksul köylüleri arasında bir çeşit köylü devrimciliğinin, buna karşılık aşiret yapısına ve aşiret reislerine bağlı gelişen bir gericiliğin en keskin şekilde yaşandığı bir bölge, doğunun sıcak noktalarından biriydi, Malatya.

Evet, siz eli kanlı bir gizli örgüt, CIA, kontr-gerilla olsanız, veya bu örgütlerin adamı, maşası olsanız, ve Türkiye'yi kanlı bir ortama sürükleyip faşizmin kucağına atmayı bu hükûmeti düşürmeyi, solcu bilinenlerin tümünü kılıçtan geçirtmeyi, en azından bir sıkıyönetim getirmeyi planlasanız, Malatya'nın MC destekli Belediye Başkanı, aşiret önde geleni ve sol düşmanlığıyla tanınan Hamido'dan daha iyi hedef bulabilirmiydiniz amaçlarınıza varmak için?

Hamido'nun katili, bombayı postaya veren kişi kim olursa olsun; hangi gruba mensup bulunduğu söylenirse söylensin; bir gün gelir yakalanırsa, ne itiraf ederse etsin; ve büyük olasılıkla yakalanmazsa da, Hamido'nun katili bellidir. Hamido'nun ve ailesinin katili, 16 Mart'ta İstanbul Üniversitesi kapısında bombayla ve kurşunla taranıp öldürülen 7 gencin katili kimse, odur. Hamido'nun katili ilerici savcı Doğan Öz'ün katili kimse, odur. Hamido'nun katili Doçent Server Tanilli'yi vuran kimse, odur. Hamido'nun katili önceki gün afiş asarken TİP'li lise öğrencisini vuran kimse, odur. Hamido'nun katili, yıllardır, hele hele son aylarda bunca insanın, bunca ilericinin, bunca gencin, katili kimse odur.

Ne garip, ne acı ve ne öğretici: Hamido, hayatta en çok nefret ettiği, yeminli düşmanı olduğu solcuları, yurtseverleri, sosyalistleri, komünistleri ,işçileri, gençleri öldürenlerin kurbanı oldu. Aynı amaca kurban edildi.

Çünkü kontr-gerillasından adını bilmediğimiz bilmem hangi örgütüne kadar, Türkiye üzerinde karanlık hesaplı oyunlar tezgâhlayanlar, Türkiye'ye sıkıyönetimleri ve faşizmi layık görenler, kendi amaçlarını hizmet ettiği anda, kendilerine en yakın olanı bile kurban etmekten çekinmezler.

Hamido'nun katili bulunmalıdır. Tıpkı Doğan Öz'ün katili, yüzlerce emekçinin, yüzlerce gencin katili gibi. Çünkü o katilin, o katillerin asıl katletmek istedikleri Türkiye halkıdır, demokrasidir, gelecek güzel günlerdir. Çünkü o katiller, adları, kimlikleri, hatta kurbanlarının kimlikleri ne olursa olsun, umudumuza, geleceğimize, yurdumuza kastetmişlerdir.

ÜÇ KÖY-ÜÇ SORUN

DELIHEBIL KOYU MUHTARI: "MEZARLIGIMIZ YOK,,

Niğde ilinin Aksaray ilçesine bağlı Delihebil Köyü Muhtarı:

«Köyümüz turistik Nevşehir-Göreme yolu üzerinde kurulmuş bir yerleşim merkezidir. İnsanların yaşamında çok önemli rolü olan içme suyumuz yeterli değildir. Az miktarda gelen su ise halkın sağlığını tehdit etmektedir. Bundan önceki yıllarda içme suyundan 4 kişi ölmüştür. Ayrıca köyümüze gelen konuklarımızı ağırlamak için köy konağımız ve de ölülerimizi defnetmek için mezarlığımız yok.»

Delihebil Köyü Muhtarı İsmail Yıldırım sorunlarını ilgili mercilere ilettiklerini, ancak yetkili kurumlardan 1978 yılı programının yüklü olması ve ödenek yetersizliği nedeni ile isteklerinin yerine getirilemeyeceğinin bildirildiğini belirten yazılar aldıklarını söylüyor.

Niğde Aksaray'da köylüler sorunlarına ilgi bekliyor

Niğde-Aksaray'da Beyazsaray, Delihebil ve Süleymanhöyüğü Köyü halkı sorunlarının bir an önce çözümlenmesini istiyor. İSTA Muhabiri Saffet Aktürk'e sorunlarını anlatan köylüler, hükümetin iktidar olmadan önce verdiği sözleri tutmasını bekliyorlar.

Beyazsaray halkının başlıca sorunu tarım ürünlerinin yetişmesinde gerekli olan sulama tesislerinin yokluğu. 1966 yılında Devlet Su İşleri tarafından yapılan Mamasun Barajı'na bağlı sulama tesisleri kanalların küçük olması nedeniyle civar köylere (Topakkaya, Sapmaz, Yeniköy, Baymış, Acıpınar, Hanobaşı ve Beyazsaray) ulaşmamaktadır. Köylüler sulama kanallarının yeterli dereceye çıkarılmasının, tarım ürünlerinin verimini bir anda istenilen düzeye çıkaracağını belirtiyorlar.

Süleymanhöyüğü köylüleri traktör istiyor

Aksaray Nevşehir yolu üzerinde bulunan Süleymanhöyüğü köylüleri traktör bulamamaktan yakınıyor. Bu isteklerini yetkililere bildirmelerine rağmen traktör kayıtlarının hâlâ yapılmadığını belirtiyorlar.
Süleymanhöyüğü köylüleri sorunlarını şöyle anlatıyorlar:
«Köyümüz 300 nüfusu ile geçimini tarım ve hayvancılıkla sağlamaktadır. Tarım işlerini görmek için de ziraat aletlerine, ürünlerin verimli olması için de gübreye ihtiyacımız vardır. Hükümetin iktidara gelmeden önce verdiği sözleri tutması gerekir. Geçenlerde yapılan bir açıklamada köylünün traktör ihtiyacı aracısız olarak devlet eliyle teslim edileceği belirtilmekteydi. Ancak bu konuda herhangi bir girişimde bulunulmadığını görüyoruz.»

köy ve kooperatif

Köylü milletin efendisi mi, hammalı mı?

Gölcük'ten Lütfiye Köyü Muhtarı Abdullah Kara'dan bir mektup aldık. Kara mektubunda görüşlerini şöyle dile getiriyor:

«Köylü milletin efendisidir. Sözünden başlayarak dertlerimizi dile getiriyoruz. Türkiye'de nüfusun yüzde 70'i köy veya kırsal alanda yaşamaktadır. Biz de bu çilekeş hayat yaşayanlardanız. Hepimizin ayrı ayrı sorunları bulunmaktadır. Biz kendi sınıfımızda yaşayanlara sesleniyoruz, bizi temsil eden yöneticilerden neler istiyoruz. «Köylü milletin efendisidir» sözü çok yerinde . Çünkü köylü çalışır, didinir, ter döker, elleri nasır bağlar, ufacık bahçesinde bir şeyler üretmek için.

Köylünün yalnız temiz iyi niyetli insanlık düşüncesi taşıyan bir beyni vardır. Bunu bilen vatandaşlar, hayat pahalı; geçim şartları ağır; neler yapıyorsunuz; Durumunuz nasıldır; Karnınız doyuyor mu, diye soracaklara sesleniyoruz. Bağın bahçen varmı; yeterli mi; çalışabiliyor musun; çalışamıyorsan; kimler çalışıyor, diye soracaklara sesleniyoruz. Hayvancılık mı yapıyorsun, çiftçilik mi yapıyorsun; yapabilir misin; imkân verelim mı diyebileceklere sesleniyoruz. Aylık bağlamak için kimsesiz yoksullar aranıyor. Aramaya gerek yok; bütün köylü vatandaşları kimsesiz ve yoksuldurlar. Para dahi veriliyorsa verilen para acaba vatandaşın hangi yarasını kapatır? Ayda 720TL. para verilen vatandaşlara soruluyor mu, bu parayı ne yapıyorsun bir öğün yemek mi yiyorsun yoksa köyde toplanan borçlarını mı ödüyorsun diye soracaklara sesleniyoruz. Bu şartlar içinde 720 TL. neye; hangi sıkıntıya cevap verir? Bunu düşünebileceklere, sesleniyoruz. Bir gün olup sırtımızda taşıdığımız bu yükleri atarak çilekeş hayata son vererek; biz de insanlar sınıfına girip insanca yaşama hakkını elde edeceğiz. Bunun için mutluyuz, umutluyuz.

Rize'de traktör olmadığı saptandı

Devlet İstatistik Enstitüsünce yayınlanan 1976 tarım yıllığında Rize'de hiç traktör bulunmadığı, 67 il içinde ise en çok traktöre sahip ilin Adana olduğu açıklanmıştır.

15 bin 924 traktör varlığıyla birinci sırada yer alan Adana'yı 14 bin 711 traktörle Konya, 13 bin 663 ile Manisa, 13 bin 136 ile Bursa, 12 bin 617 ile Ankara ve 11 bin 700 ile de İzmir'in izlediği de aynı araştırmada belirtilmiştir.

Waldheim, Kipriyanu'ya yeni Kıbrıs Haritasını verdi

TÜRK ASKERİ UÇAKLARININ KIBRIS SEMALARINDA UÇMASI BÜYÜK TEPKİYLE KARŞILANDI. KARAMANLIS, WALDHEİM'A BİR MESAJ YOLLADI BİRLEŞMİŞ MİLLETLER GENEL SEKRETERİ ÖNCE KIBRIS CUMHURBAŞKANI KİPRİYANU İLE DAHA SONRA DA DENKTAŞ İLE GÖRÜŞTÜ

HABER MERKEZİ

Birleşmiş Milletler Genel Sekreteri Kurt Waldheim, Kıbrıs'daki ilk görüşmesini Spiros Kiprianu ile yapmış ve kendisine toprak konusunda bir harita sunmuştur.

WALDHEİM - KİPRİYANU GÖRÜŞMESİ

Kurt Waldheim, Kıbrıs sorununa ilişkin toplumlararası görüşmelerin yeniden başlatılması konusunda görüşmelerde bulunmak üzere ilk olarak Kıbrıs Cumhurbaşkanı Kipriyanu ile görüşmüştür. Waldheim'in Kipriyanu'ya, kendisine Viyana'da sunulan öneriler konusunda bilgi vermiş ve toprak önerilerindeki ana pozisyonları belirleyen ve altı noktanın değiştirilmesini öneren bir harita sunmuştur.

WALDHEİM - DENKTAŞ GÖRÜŞMESİ

Birleşmiş Milletler Genel Sekreteri Waldheim, daha sonra Kıbrıs'ın Türk kesimine geçerek Rauf Denktaş ile bir görüşmede bulunmuştur. Görüşmede Profesör Mümtaz Soysal da hazır bulunmuştur.

KARAMANLIS'IN WALDHEİM'A ÇAĞRISI

Yunanistan Başbakanı Konstantin Karamanlis önceki gece Birleşmiş Milletler Genel Sekreteri Kurt Waldheim'a bir çağrıda bulunarak, «Kıbrıslı Türkler ve Rumlar arasındaki görüşmelerin yeniden başlatılmasına uygun koşulları sağlamak için tüm tecrübesini ve basiretini kullanmasını» istemiştir.

Öte yandan önceki gün Türk askeri uçaklarının Kıbrıs semalarında uçması Kıbrıslı Rumlar tarafından tepki ile karşılanmış, bu arada Kıbrıs Rum Yönetimi Dışişleri Bakanı Nikos Roland ise durumu BM Güvenlik Konseyi'nin beş daimi üyesi nezdinde protesto etmiştir.

TÜRKİYE 800 KİŞİLİK BİR KUVVETİNİ DAHA ÇEKECEĞİNİ AÇIKLADI

Türkiye'nin Kıbrıs'ta bulunan Silahlı Kuvvetlerinden 800 kişilik bir grubu hafta sonunda geri çekeceğini açıklamıştır. Birleşmiş Milletler Genel Sekreteri Kurt Waldheim'a hafta içinde sunulan önerilerin dünya kamuoyunda güçlendirilmesi amacıyla önümüzdeki günlerde de bu tür girişimlerde bulunacağı bildirilmektedir.

KONYA'DA BAZI ÇİFTÇİLER PANCAR PARALARINI ALAMADILAR

KONYA (THA)

Konya'da Merkez ve bazı ilçelerde henüz pancar paralarının ödenmediği ve üreticilerin güç durumda kaldıkları bildirilmiştir.

Merkez'e bağlı Güvenç, Yazıbelen ve Kale köyleri çiftçileri THA Muhabirine, pancar paralarını alamadıklarını ileri sürerek «Pancara verdiğimiz senetler protesto oldu. Parasızlıktan gübre ihtiyaçlarımızı karşılayamadık Şeker şirketi para dağıtımını çok yavaş sürdürmektedir» demişlerdir.

Bu arada Çumra İlçesinde de pancar paralarının bir köy dışında ödenmediği açıklanmıştır.

Yabancı ülkelerde çalışan Kuyucaklı işçiler ilçelerinde konserve fabrikası kuruyorlar

KUYUCAK (A.A.)

Yurt dışındaki Kuyucaklı işçilerin yatırımlarıyla gerçekleştirilmesi öngörülen konserve fabrikasıyla ilgili çalışmalara devam edilmektedir.

Tekke Köyü'nde 7 bin 500 metrekarelik bir alanda kurulacak olan fabrikada Kuyucak ve çevresindeki sebzeler modern sistemlere göre konserve haline getirilecektir.

İlgililer, 15 milyon liraya çıkacağı hesaplanan fabrikanın önemli bir aksaklık meydana gelmemesi halinde iki yıl sonra hizmete gireceğini söylemişlerdir.

PORSUK ÇAYI ARTIK KİRLENMEYECEK

ESKİŞEHİR (THA)

Eskişehir içinden geçen Porsuk Çayı'nı en çok kirleten kuruluşların başında gelen Kütahya Azot Sanayii Müessesesi ilginç bir çalışma içine girmiş ve 10 milyon liralık bir yatırımla fabrika artıklarını fay hattından yer altına vermek için girişimlerine başlamıştır.

Bu konuda görüşlerini açıklayan Kütahya Azot Sanayii Araştırma Müdür Muavini Yılmaz Kaban, Kütahya'nın deprem bölgesinde bulunduğu için böyle bir yolu seçtiklerini belirterek şöyle konuşmuştur:

«Porsuk Çayı'nın kirliliği konusunda en çok suçlanan kuruluşların başında gelen fabrikamız konu üzerinde önemle durmaktadır.

10 milyon liraya çıkacağını hesapladığımız bir proje ile fabri- çatlaklarından yer kabuğunun içine bırakma yollarını sağlayacağız.»

SSK Kocaeli Bölge Müdürü: "Yer sorunu halledilirse toplu konutlar yaptırılacak,,

İZMİT (A.A.)

Sosyal Sigortalar Kurumu Bölge Müdürü Mustafa Çınar, yer sorunu halledilebildiği takdirde Kocaeli'de toplu konutlar yaptırılacağını söylemiştir.

Kocaeli'de 80 binden fazla sigortalının bulunduğunu açıklayan Mustafa Çınar, araziler üzerine kooperatifler yerine, Sosyal Sigortalar Kurumu'nca yaptırılacak olan konutların daha ucuza mal edilebileceğini de sözlerine eklemiştir.

Eskişehir Ülkü Ocakları kapatıldı

HABER MERKEZİ

ODTÜ öğretim üyelerinin evlerine yapılan bombalı saldırılara dün de devam edilmiş, Rektör Vekili Kıcıman'ın evine patlayıcı madde atılmıştır. Öte yandan önceki gün «NATO'ya Hayır» bildirisi dağıtılırken öldürülen Yılmaz Derebaşı'nın cenazesi dün büyük bir yürüyüşle kaldırılmıştır. Bu arada Eskişehir Ülkü Ocakları kapatılmıştır. İzmir'de okuma özgürlüğünü engelledikleri nedeniyle 9 öğrenci tutuklanmıştır. Bu arada Buca cezaevinde çıkan çatışmada 15 tutuklu yaralanmıştır. Samsun'da komandoların olay çıkartması üzerine Samsun Eğitim Enstitüsü pazartesi'ye kadar kapatılmıştır. Ordu'da Meslek Yüksek Okulu öğrencileri süresiz boykota girmişlerdir. Eskişehir Eğitim Enstitüsünde izinsiz toplantı ve gösteri yaptıkları için 15 komando gözaltına alınmıştır. Diyarbakır'da 1 Mayıs'la ilgili yazı yazarken göz altına alınan İGD üyelerinden Osman Topal poliste yediği dayaktan komaya girmiştir.

ESKİŞEHİR

★ Ülkü Ocakları Eskişehir Şubesi dernekte üye olmayanların bulunması nedeniyle süresiz olarak Valilik kararıyla kapatılmıştır.

★ Eskişehir Eğitim Enstitüsünde izinsiz toplantı ve gösteri yaptıkları için 15 faşist gözaltına alınmıştır. Gözaltına alınan Ülkücü komandoların adları şöyledir: Mete Savaşçı, Fevzi Ülkü, Ömer Demirel, Kerim Başar, Selahattin Kızıldere, Ali Koç, Cemalettin Şahin, Timur Faruk Yotmaz, Satılmış Kara, Yalçın Esenöncü, Tekin Şahin, Halis Göçer, Cengiz Özkaya, Ahmet Günbay, Hicri Gökçe.

★ Eskişehir il merkezinde görevli 459 öğretmen hakkında 20 Mart «Faşizme İhtar» eylemi dolayısıyla soruşturma açılmıştır.

İSTANBUL

★ Önceki gün NATO'ya Hayır kampanyasının bildirisini dağıtırken faşistler tarafından kurşunlanarak öldürülen TİP üyesi Yılmaz Derebaşı'nın cenazesi dün saat 15'de Şişli camiinde kılınan namazdan sonra memleketi olan Sivas'ın Koyulhisar ilçesine gönderilmiştir.

Bir gece önceden itibaren TİP Genel Merkezinde parti üyelerinin, katafalkın önünde nöbet tutmasından sonra cenaze, saat 13'den sonra büyük bir yürüyüşle Şişli Camiine getirilmiştir. Yürüyüşe TİP üyelerinin yanında İGD, TÖB-DER ve DEV-GENÇ gibi demokratik örgüt üyelerinin katıldığı da bildirilmektedir.

ANKARA

★ Önceki gece saat 23.00 sıralarında ODTÜ Rektör Vekili Kıcıman'ın Çankaya Ant Sokak 5/3 numarada bulunan evinin penceresinden atılan patlayıcı madde nedeniyle, aynı binada oturan Avukat Ercüment Beyhan ile Hatay AP Milletvekili Mehmet Sait Resa'nın, yan binada oturmakta olan Nijerya Sefaretanesi Müsteşarı Abdülkadir Abba ve Merkez Bankası Müdür Muavini Nevzat Aktora'nın dairelerinde hasar meydana gelmiştir. Yetkililer olayda yaralanan ya da ölen olmadığını bildirmişler, soruşturmanın sürdürüldüğünü söylemişlerdir. Olaya Cumhuriyet Savcı Yardımcılarından Ziyaettin Özkanlı'nın el koyduğu bildirilmiştir. Olay üzerine bir açıklama yapan Kıcıman, «Dün ODTÜ'de görevli üç arkadaşımızın evi bombalanmış, bugün de bizim eve saldırılmıştır. Son günlerde öğretim üyelerine karşı girişilen saldırı olayları gittikçe artmaktadır. Fakat yapılan bu saldırılar bizi yıldırmayacaktır. Öğretim üyelerine karşı girişilen bu menfur sabotajları kınıyorum» demiştir.

İZMİR

★ İzmir'de okuma özgürlüğünü engelledikleri nedeniyle yedisi lise, ikisi üniversite öğrencisi 9 kişi tutuklanmıştır.

★ Buca'da kimliği saptanamayan bir şahsın silahlı saldırısına uğrayan lise öğrencisi ağır şekilde yaralanmıştır.

Polisten verilen bilgiye göre Buca Ticaret Lisesi ikinci sınıf öğrencisi Şahverdi Çimen, tren istasyonu civarında kimliği saptanamayan bir kişinin silahlı saldırısına uğramış ve tabanca ile vurularak ağır şekilde yaralanmıştır.

★ Buca Bölge Cezaevinde Mustafa Ceylan adındaki hükümlünün şişlenmesi nedeniyle çıkan çatışmada 15 hükümlü ve tutuklu çeşitli yerlerinden yaralanmıştır.

SAMSUN

★ Samsun Eğitim Enstitüsünde meydana gelen olaylar daha sonra kent içinde devam etmiş, olaylarda toplam 12 öğrenci yaralanmıştır.

KOCAELİ

★ Kocaeli Devlet Mimarlık Mühendislik Akademisi öğrencileri adına dün basına yapılan yazılı açıklamada öğrencilerin istekleri yerine getirilmediği takdirde üç günlük uyarı boykotu yapılacağı belirtilmiştir.

Öğrenciler Tütün Çiftlik'teki Sanat Okulu binasının Akademiye tahsis edilmesini, Kocaeli'de bir yüksek öğrenim yurdu açılmasını ve okuldaki anti-demokratik uygulamaların kaldırılmasını istemektedirler.

ORDU

★ Ordu Meslek Yüksek Okulu öğrencileri süresiz boykota girmiştir.

★ TÜMAS Diyarbakır Şubesi Başkanı Asistan M. Tahir Hatipoğlu'nun işine TIP Fakültesi Yönetim Kurulu tarafından son verilmiştir. Uzun süreden beri Hatipoğlu ve diğer ilerici asistanlar üzerinde baskı kurmaya çalışan Fakülte Yönetim Kurulu'nun sözkonusu kararı alırken hiçbir gerekçe göstermediği öğrenilmiştir.

HERALD TRİBUNE: "Ambargo kalkabilir; ancak Türkiye Kıbrıs görüşmesini engellerse ambargo yine konabilir,,

ABD'nin ünlü gazetelerinden International Herald Tribune ABD Kongresi'nin silah ambargosunun kaldırılmasının, Kıbrıs Sorunundan ayrı düşünmediğini, «Ambargo eğer kalkarsa, Kongre, Türkiye'nin Kıbrıs görüşmelerini engellemesine karar vermesi halinde ambargoyu derhal yeniden koyabilir» şeklindeki bir ifadeyle dile getirmiştir.

International Herald Tribune'nin 17 Nisan 1978 tarihli nüshasında Joseph Fitchett imzasıyla yayınlanan yazıda, Türkiye'nin Kıbrıs konusunda ilk kez öneri vermesi olarak nitelenmiş ve Ecevit ile ilgili şu görüşlere yer verilmiştir:

«Kıbrıs'ın geleceği hakkındaki Türk önerileri, Başbakan Bülent Ecevit tarafından Türkiye'nin saygınlığını yenilemek üzere girişilen kampanyanın en son atılımını oluşturdu.»

Gazete, Türkiye, Kıbrıs, ABD Silah Ambargosu ve Yunanistan'la ilgili yazısında özetle şu görüşlere yer vermiştir:

ECEVİT'İN TEKNİĞİ

International Herald Tribune Gazetesinde yayınlanan Türkiye'deki son ekonomik gelişmelere ve Kıbrıs konusuna ilişkin makalede daha sonra şöyle denilmektedir:

«Ecevit'in tekniği niyetini açıklar niteliktedir. Türk kamuoyunda dış baskı altında hareket ettiği yolunda bir izlenim belirmesini önlemek amacıyla, Uluslararası Para Fonu'nun baskısını beklemeden derhal kendiliğinden harekete geçti.

Kıbrıs konusunu ele alışında da aynı teknik göze çarpmaktadır. Ecevit, silah ambargosu konusunda Washington'a fiilen bir ültimatom gönderdi. Carter yönetimi konu önünde ambargo'ya karşı çıktığında da, ABD'nin girişimde bulunmasını beklemeden, Ecevit, zımni onaylığı Kıbrıs konusunda özlü önerilerde bulunarak sürdürdü. Carter yönetiminin, Kıbrıs sorununu çözmek için yapılan bu yeni girişinde, kongrenin yeni yaklaşımına uyacağını ümit ettiği anlaşılmaktadır.

BEYAZ SARAY - KONGRE ARASINDAKİ ÇATIŞMA

Bundan önce de kongre ile ortaya çıkmış bulunan bazı tatlısız çatışmalara zaten yora olmuş bulunan Beyaz Saray, silah ambargosu konusunda yeterli sayıya sahip olduğu düşüncesindedir.

Birkaç oy kazanmak amacıyla, yönetim, Türkiye ve Yunanistan'daki üsleri kapsayan 5 Yıllık Savunma İşbirliği Anlaşmalarını imzalamak düşüncesinden vazgeçmiştir. Bu anlaşmalar kongrenin denetimini engellediği için, yıllık paketlere dönülmesi, bir miktar destek sağlamış, Yunanistan elinde bulunan, kendi Savunma İşbirliği Anlaşmasını imzalamamak suretiyle bunun ikizi olan Türkiye ile Savunma İşbirliği Anlaşmasını engellemek olanağını ortadan kaldırmış ve ABD'ye yeniden manevra serbestisi kazandırmış bulunmaktadır.

Ambargo eğer kaldırılırsa, Kongre'nin, Türkiye'nin Kıbrıs görüşmelerini engellemesine karar vermesi halinde derhal yeniden konabilir.

ABD'NİN ECEVİT HAKKINDAKİ YARGISI

Ancak, Yunanlı diplomatlar, ABD'nin Ecevit hakkındaki bu yargısının gerçekçi olmadığını iddia ediyorlar ve uygulamada, Türkiye lehindeki eski düzenlemelerde, artan Türk nüfus ve gücünü yansıtacak şekilde düzeltmeler yapmaya çalışacağı konusundaki inançlarını sürdürmektedirler.

Birçok diplomat, Yunanistan'ın batı ittifakından hiçbir zaman ayrılmayacağına inanmaktadırlar. Bununla beraber, Türkiye lehinde ortaya çıkan bu eğilim nedeniyle ABD'ye karşı duyulacak kırgınlığın, Yunanistan'da bulunan ve NATO içinde önemli olan 7 ABD tesisini çalışamaz hale getirebileceği hususunda da uyarıda bulunuyorlar.

televizyon

19.30 OKUL ÖNCESİ
20.05 GELECEĞE MİRAS
20.30 HABERLER
21.15 BEŞ DAKİKA
21.45 ZENGİN VE YOKSUL
22.05 TÜRK SANAT MÜZİĞİ KONSERİ (Kadri Şarman — İclâl Eroğlu)
22.30 HABER - PROGRAM
23.20 GÜNE BAKIŞ.

radyolar

TRT 1

05.00 AÇILIŞ
07.30 HABERLER
09.45 Çocuk ve Ben
10.01 Arkası Yarın
12.10 Öğle Üzeri
13.00 HABERLER
15.01 Sizlerle Birlikte
17.02 Akşama Doğru
18.01 Çocuk Bahçesi
19.00 HABERLER
21.02 Radyo Tiyatrosu
23.00 HABERLER
01.00 KAPANIŞ

TRT 2

08.00 Gün Başlıyor
11.20 Gel Oyna Gül Oyna
13.00 HABERLER
13.30 Olayların İçinden
14.15 Kent ve İnsan
14.35 Şarkılar
16.20 Arkası Yarın
18.30 Aile
19.00 HABERLER
20.30 Olayların İçinden
23.30 HABERLER
23.35 KAPANIŞ

TRT 3

07.00 AÇILIŞ
08.00 Sabah İçin
09.30 Gönül Telimizi Titretenler
11.15 Öğleye Doğru
12.45 Aşıklık Geleneği
14.30 Türküler Geçidi
18.00 Küçük Konser
22.00 Erkekler Topluluğu
23.00 Erkekler Faslı
01.00 KAPANIŞ

bulmaca

SOLDAN SAĞA:

1) Maden kömüründen çıkarılan ısı ve ışık kaynağı olarak kullanılan gaz. 2) Bölüşme, paylaşma - Eski Mısır'da bir tanrı. 3) Bükerek yerinden oynatmak. 4) Giysilerin buruşukluklarını gideren kızgın demir alet - Dogma. 5) Tersi dejenere, soysuz. 6) İlâve, yama - Tersi bir erkek adı. 7) Türkiye Kömür İşletmelerinin simgesi - Bir nota. 8) Tersi, bir edat - Kuşatma, sarma. 9) Bir siyasal parti - Yeter. 10) Sürülmemiş toprak - «Demek» anlamında açıklama edatı. 11) Adı Lütfü olan ünlü sinema yönetmeni - Akdeniz ikliminin özel bitkisi. 12) Raf. 13) Tersi, bir takım, kimi - Soyadı Carım olan, Türkiye'nin öldürülen Vatikan Büyükelçisi. 14) Buyruk- Bir emir.

YUKARDAN AŞAĞI:

1) Demirel'e göre Ecevit'in ünvanı (iki sözcük). 2) Aletler (eski dil) - Bir kuvvet komutanlığının simgesi - İlkel bir silah - Bir harfin okunuşu. 3) Bir gezegen - Tersi, askerlerin su kabı. 4) Hastalıklara karşı bağışıklık sağlamak için hazırlanmış eriyik - Sicim - Akarsudan saniyede metreküp olarak geçen su miktarı. 5) Söz açımı. 6) Tersi heykel yapma - Verimsizlik, sonuçsuzluk. 7) Plajda giyilir - Eski bir Japon başbakanı. 8) Bir komşumuz - Gidişgeliş, seyrüsefer - Kaba bir soru ünlemi. 9) Beyaz - En gerekliler bulunamayan bir madde.

DÜNKÜ BULMACANIN ÇÖZÜMÜ:

SOLDAN SAĞA:

1) Birikim. 2) İkiz - Sevr. 3) İlhaK - krE. 4) İlahA - At. 5) Ni. 6) ÇKP - zımaC. 7) Arı. 8) lus-eM - Alg. 9) TRT. 10) adliG. 11) Ana - soaL. 12) Amele - Ye. 13) sA - atıbaR. 14) Uçak - Sur.

YUKARDAN AŞAĞI:

1) Bilinçaltı - Asu. 2) İkilik-Ür - Amaç. 3) rıhA - Pastane. 4) İzah - rE - Dalak. 5) Kabzımal-Et. 6) İs - Is. 7) Mek [illegible] -go - Bu. 8) Vrana - [illegible] 9) Üretici Güçler.

SEDAT'IN ORTADOĞU POLİTİKASI VE ABD İLE İLİŞKİLERİ ELEŞTİRİLİYOR

DIŞ HABERLER SERVİSİ

★ **EL AHRAM'IN ESKİ BAŞYAZARI HEYKEL, MISIR'IN ÇIKARLARI İLE ABD'NİN ÇIKARLARI ARASINDA ÇELİŞKİ BULUNDUĞUNU BELİRTTİ**

Kahire'de çıkan El Ahram gazetesinin eski başyazarı Heykel, Sedat'ın Ortadoğu politikasını ve ABD ile ilişkilerini şiddetle eleştirmiştir. Bir Mısır dergisine verdiği demeçte, Heykel, Mısır'ın çıkarları ile ABD'nin çıkarları arasında çelişki bulunduğunu belirtmiş. Heykel ayrıca, Mısır - İsrail görüşmelerine de bir güven duymadığını söylemiştir.

Bu eleştirinin, Mısır basınında **Sedat'a** karşı gösterilen en ayrıntılı eleştiri olduğu belirtilmektedir. Bilindiği gibi geçenlerde Mısır Parlamentosunun Dış İlişkiler Komisyonunda yapılan görüşmelerde de bazı milletvekilleri **Sedat'ın** Ortadoğu politikasını eleştirmiş, sosyalist ülkeler ve «Red Cephesi» ülkeleri ile ilişkilerin geliştirilmesini istemişlerdi.

Sovyetler Nötron şantajını reddediyor

MOSKOVA (ABC AJANSI)

Moskova'da yayınlanan resmi bir bildiride Sovyetler Birliği'nin, Carter'ın Nötron Bombası'nın yapımını ertelemesini öne sürerek önereceği hiçbir pazarlığın kabul edilmeyeceği tekrarlanmıştır. TASS Ajansı'nın haberine göre, Nötron Bombası'nın yapımı ile Avrupa'da silahların azaltılması konuları, Sovyet Hükümetince tamamiyle birbirinden farklı ele alınmaktadır.

ABD ile NATO'daki müttefiklerinin, bu arada özellikle Batı Almanya'nın, Nötron Bombası'nın yapımının ertelenme kararını bir koz olarak kullanmayı deneyecekleri bütün girişimlerin başarısızlığa mahkum olduğu belirtilmektedir.

İtalya'da işten çıkarmalara karşı direniliyor

COSENZA, İTALYA, (THA-UPI) — İtalya'da işten çıkarma planını protesto eden 10 bin Tekstil işçisi Güney İtalya'daki Cosenza kentinde gösteri düzenlemiştir.

Ancak gösteriye polisin müdahale etmesi sonucu çıkan çatışmada dört işçi ile 11 polis yaralanmıştır.

Polis göstericileri dağıtmak için gözyaşartıcı bomba kullanmıştır.

Brejnev Bahr ile görüştü

MOSKOVA, (ANKA-DPA)

Sovyetler Birliği Devlet Başkanı ve Komünist Partisi Genel Sekreteri Leonid Brejnev, Kremlin Sarayında Federal Almanya Sosyal Demokrat Partisi Liderlerinden Egon Bahr'ı kabul ederek bir süre görüşmüştür.

Sovyet Tass Ajansı, görüşmede Sovyetler Birliği ile Federal Almanya arasındaki ilişkilerin yanısıra bazı uluslararası sorunların da ele alındığını bildirmiştir.

Üç günlük resmi bir ziyaret için Moskova'da bulunan Bahr, diğer Sovyet yetkilileriyle de çeşitli görüşmeler yapmıştır.

Görüşmelerde «Kuzey-Güney Diyaloğu» ile ilgili sorunların ağırlık kazandığı bildirilmektedir.

Evdeki hesap çarşıya uymadı

Filipinler'de ki Amerikancılar, seçim sonuçları nedeniyle kara kara düşünüyor...

★ MARKOS'UN SEÇİMİ KAZANMASI, FİLİPİNLER'DEKİ ABD ÜSLERİNİN PAZARLIĞINI KIZIŞTIRACAK

★ CIA ESKİ BAŞKANI HELMS'İN ARKADAŞI, AMERİKANCI MUHALEFETİN LİDERLİĞİNİ YAPIYOR

★ CIA AŞIRI SAĞCILARDAN MAOCULARA DEK TUM GERİCİLERİ BİRLEŞTİRMEK İSTİYOR

9 Nisan 1978 tarihinde Filipinler halkı sandık başına gitti 23 milyonun üzerinde seçmen, Filipinler Devlet Başkanı Ferdinand Markos'un yeni politikasını onayladığını belirtiyor ve oyunu, Markos'un desteklediği «Yeni Bir Toplum İçin Hareket Partisi»ne veriyordu. Markos'un desteklediği parti, parlamentoda ezici bir çoğunluk sağladı. Fakat bu, «muhalefet»in hiç de hoşuna gitmiyordu. Ülkenin çeşitli kentlerinde gösteriler başladı. Seçimlere hile karıştırıldığı yolunda iddialar ortaya atılıyor, Markos'un hiçbir iş başaramayacak bir yeteneksiz olduğu söyleniyordu.

Bunun nedeni neydi?

EVDEKİ HESAP ÇARŞIYA UYMADI!

Filipinler'deki Amerikancı muhalefet, başkent Manila'da dahil olmak üzere, 4 büyük kent ve 13 bölgede seçimleri kazanacağını hesaplamıştı. Bu söz konusu bölgelerdeki 4 milyon seçmenin, Amerikan emperyalizminin politikasını destekleyeceğini ve buradaki 21 sandalyeyi de cebine indireceğini sanmıştı.

Fakat evdeki hesap çarşıya uymadı Markos. bu bölgede de seçimleri kazanınca, Amerikancı muhalefetin ağzı açık kaldı. Sonra da malum yöntemlere, yani ülkede karışıklık çıkarmak ve seçimlere kara çalmak yöntemlerine başvurdu. Gösteriler düzenledi.

LABAN HAREKETİ NEDİR?

Filipinler'deki Amerikancı hareket, tüm ülkelerde olduğu gibi, kendisini maskelemiş bulunuyor. Halk iktidarı anlamına gelen Lakas ve Bayan sözcüklerinin kaynaştırılmasıyla oluşturulan Laban Hareketi, adına karşın Filipin halkını temsil etmemektedir.

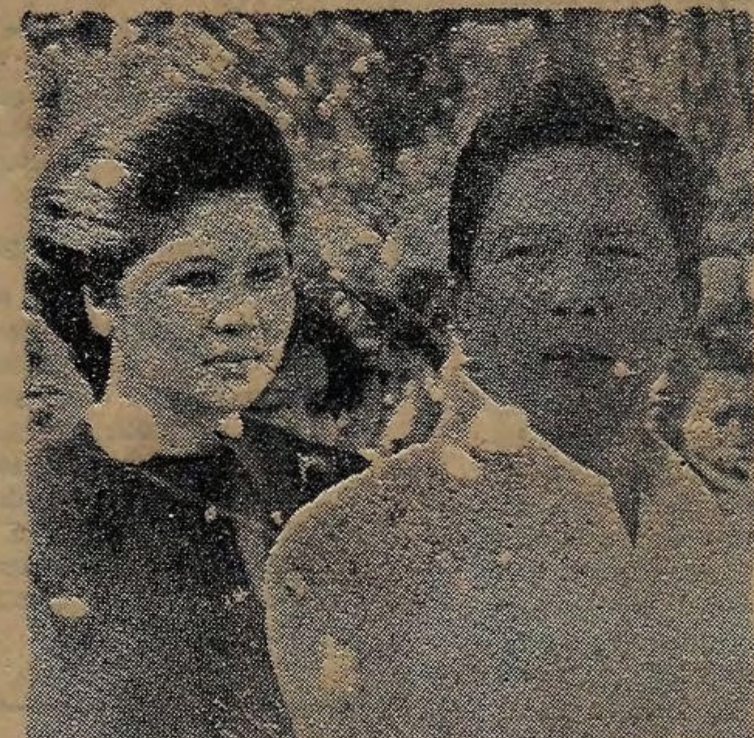
Neden mi?

Bilindiği gibi, kendisine ilerici özellikler yakıştıran ve Amerikan politikasını savunan gerici ve faşist partiler, CIA gibi gizli servislerle içiçe çalışmaktadır.

Laban da CIA ile çok iyi ilişkiler kurmuştur.

AŞIRI SAĞCILARDAN MAOCULARA DEK UZANAN ZİNCİR

Laban Hareketinin liderlerinden biri, eski senatörlerden Dan Beningo Aquino'dur. Bu zat eski CIA Başkanı Richard Helms'in iyi arkadaşlarındandır. Aynı Beningo Aquino, Filipinler'deki teröristleri bir araya getirmiş aşırı sağcılardan, maoculara kadar tüm gerici akımları toparlamış ve CIA eski müdürü arkadaşının yardımlarıyla «Yeni Halk Ordusu»nu kurmuştur. Ve şimdi, CIA'nın güdümündeki bu aşırı sağcılardan maoculara dek uzanan zincir, içinde yer alan parti ve örgütler ABD planlarını uygulamaya çalışmaktadır.

FİLİPİNLER SEÇİMLERİNİ KAZANAN MARKOS, EŞİYLE BİRLİKTE..

ABD FİLİPİNLER'DEN NE İSTİYOR?

Gerek seçim kampanyaları sırasında, gerekse seçimlerden sonra Markos çeşitli açıklamalar yaparak, ABD emperyalizmini, Filipinlerin iç işlerine karışmakla suçluyordu.

Markos'un açıklamalarının özü şuydu: «Amerikan Hükümetinin yetkilileri, Filipinlerin uyguladığı politikada, Filipin halkının onurunu ve gelenekleriyle bağdaşmayan değişiklikler yapmasını istemektedirler.»

Dışişleri Bakanı Dr. Carlos Romulo ise ekliyordu:

«ABD emperyalizmi, Filipinler'deki üslerini bölgedeki ilerici ülkelere karşı daha etkin bir biçimde kullanmak istiyor. Filipinler'i, bölge halklarına karşı saldırıların sıçrama tahtası yapmak istiyor Filipinler halkı buna göz yumamaz.»

Filipinler Dışişleri Bakanının bir başka açıklaması daha dikkat çekiyordu. Dr Romulo, Batılı renkli basının Filipinler'de olup bitenleri doğru bir biçimde yansıtmadığını açıklıyor, emperyalizmin politikasına uygun olarak gerçeklerin tahrif etmesini de kınıyordu.

Filipinler halkı, Romulo'nun bu açıklamasında da hayret edilecek bir şey olmadığını biliyordu. Çünkü daha kısa bir süre önce CIA eski başkanlarından William Colby, bir soruşturma komisyonunda ifade verirken, yayın organlarından emperyalist politikanın istekleri doğrultusunda nasıl yararlanıldığını ballandıra ballandıra anlatmamış mıydı?

İŞÇİ SINIFI NE DİYOR?

Filipinler işçi sınıfı, bu seçimlerde Markos'u destekledi. Çünkü Markos, emekçiler ve geniş köylü yığınları için demokratik dönüşümler vaadediyor ve Filipinler halkının emperyalizme karşı savaşımını sürdüreceğini açıklıyordu. Manila'da ülkenin 2 milyon örgütlü sanayi proletaryası adına yayınlanan bildiride, bu gelişmelere işaret ediliyor ve ABD emperyalizminin Filipinler üzerindeki planlarının boşa çıkarılması, görev olarak konuluyordu.

Önümüzdeki Mayıs ayında Filipinler Halk Meclisi toplanacak. Bu arada Markos, yeni kabineyi de açıklayacak. Yeni demokratik dönüşümlerin, 7 Nisan 1978 tarihinde seçilen Halk Meclisi tarafından uygulamaya konulması için hazırlıklar şimdiden başlamış durumda.

ABD emperyalizmi ve onun Filipinlerdeki yardakçıları, işte tüm bu gerçekleri hazmedemiyor. Aşırı sağcılardan maoculara dek uzanan zincirin yamanmasına işte bu nedenle çalışılıyor.

Panama Kanalı Anlaşması ABD Senatosu'nda onaylandı

WASHİNGTON (THA - UPI)

ABD Senatosu kıl payı bir çoğunlukla Panama ile imzalanan Panama Kanalı Anlaşmasını onaylamıştır.

Senato'da yapılan oylamada, anlaşma, 32'ye karşı 68 oyla kabul edilmiştir. Bu, gereken üçte bir çoğunluktan bir fazla oy anlamına gelmektedir. Siyasal kaynaklar bu şekilde, Başkan Carter'ın göreve başladığından bu yana Senato'da en büyük siyasi başarısını elde ettiğini söylemektedirler.

Böylece, 1903 yılında devrin ABD Başkanı Theodore Roosevelt'in Panama ile imzaladığı, kanalın kullanımıyla ilgili olan ikili anlaşma lağvedilmiş olmaktadır.

Şimdi Kongre Onay Belgesi, mart ayında Panama'yla varılan «Bağlantısızlık Anlaşması» ile birlikte imza için Carter'e gidecektir. Ancak iş bununla kalmamakta ve anlaşmanın Temsilciler Meclisi tarafında da onaylanması gerekmektedir. Yetkililer, Temsilciler Meclisi'nde anlaşmaya karşı olanların, onayı büyük bir güçle engellemeye çalışacaklarını haber vermektedirler.

Bu arada Panama Devlet Başkanı Omar Torrijos, ABD Senatosu'nun iki ülke arasında imzalanan Panama Kanalı Anlaşmasını onayladığını öğrendikten sonra yaptığı açıklamada, «Senato anlaşmayı onaylamasaydı kanala yarın müdahalede bulunacaktık» demiştir.

Torrijos, «ABD, Deconconi Yasası gereğince askeri yöntemlere baş vurarak bize engel olmaya çalışsaydı o zaman da kanalı yokederdik» demiştir. Deconconi Yasası, ABD'ye kanalı açmak için askeri güce başvurma yetkisi veren bir yasadır.

Moro'nun cesedi bulunamadı

VALLE DEL SALTO (İTALYA) (A.A.) — Başkent Roma'nın 85 km. kuzey doğusunda, buzlarla kaplı bir gölü salı gecesi sabaha kadar arıyan polis ekipleri, Kızıl Tugaylar'ca idam edildiği bildirilen eski Başbakanlardan Aldo Moro'nun cesedini bulamamışlardır.

Bir polis sözcüsü, yılın bu vaktinde civarı karlarla kaplı olan «Duchessa» (Duşeş) Gölü civarında hiçbir ayak izine de rastlanmadığını belirtmiştir. Ancak göl çevresindeki bir köyün sakinleri, salı sabahı erken saatlerde göl üzerinde bir helikopterin uçtuğunu söylemişlerdir. Bir iddiaya göre, Moro'nun cesedi helikopterden göle bırakılmıştır.

Göl ve çevresindeki araziyi aramak için 400 kişilik özel bir polis ekibi ile çok sayıda dağcı görevlendirilmiştir. Kurt köpeklerinin yardımı ile kayalık bir tepeye çıkan polisler, son birkaç gün içinde, bu bölgede bir veya birkaç kişinin yürüdüğünü kanıtlayacak hiçbir ize rastlamadıklarını bildirmişlerdir.

Ancak Duchessa Gölü yakınlarındaki bir köyün sakinleri, pazartesi gecesi, motosikletli bir kızın göle çıkan yolu sorduğunu ve bir daha ortada görünmediğini anlatmışlardır. Bu kızın, Kızıl Tugaylar'dan olabileceğini tahmin eden polis, tarif üzerine çizilen bir resmi bütün civar köy ve kasabalara dağıtmıştır. Polis çevreleri, Duchessa Gölü'nün bulunduğu tepeye yaz aylarına kadar tırmanmanın, dağcılar dışında çok güç bir iş olduğunu ileri sürmüşlerdir.

Tacikistan'da Taş Devrine ait 40 bin yıllık yerleşim yeri bulundu

MOSKOVA, (THA-UPI)

Sovyet arkeologlarının Orta Asya Cumhuriyetlerinden Tacikistan'da taş devrine ait 30-40 bin yıllık büyük bir yerleşim yeri buldukları TASS Haberler Ajansı tarafından bildirilmiştir.

TASS, yerleşim yerinin Tacikistan'ın Başkenti Dusenbe'nin 25 Km. uzağında bir dağyolunun yapımı sırasında ortaya çıkarıldığını belirtmiştir.

Yerleşim yeri toprağın 30 m. derinliğinde ve hâlâ varolan bir dere kaynağının kil toprağında bulunmuştur. TASS, bu durumun, yerleşim yerinin 40 bin yıllık bir geçmişe sahip olduğunu kanıtladığını bildirmiştir.

Arkeologlar yerleşim yerinde ocaklar ile başka bazı ilkel eşya kalıntıları bulmuşlardır.

Danimarka'da NATO Nükleer planlama toplantısı Protesto edildi

FREDERİKSHAVN, (A.A.)

Nötron Bombasına karşı büyük bir grup Salı günü Frederikshavn'daki Askeri Deniz Üssü önünde gösteri yapmışlardır. NATO Nükleer Plan Komisyonunun iki gün süren toplantısı burada yapılmıştı. Askeri Deniz Üssü önündeki gösterilere, Danimarkalı, İsveçli ve Norveçliler de katılmış, herhangi bir olay çıkmamıştır.

Waldheim Güney Lübnan sorununun yakında çözümleneceğini söyledi

KUDÜS, (A.A.)

BM Genel Sekreteri Kurt Waldheim, Güney Lübnan'da yaptığı incelemelerden sonra Kudüs'e gelmiştir.

Önümüzdeki günlerde Güney Lübnan sorununun tarafları hoşnut kılacak bir çözüme kavuşacağını belirten Genel Sekreter, daha şimdiden birçok pürüzün giderilmiş olduğuna tanık olduğunu kaydetmiş, bu arada, Güney Lübnan'da hemen her şeyi gözleriyle görmüş olduğunu hatırlatarak sorunu tüm ayrıntılarıyla BM Güvenlik Konseyi'ne anlatabilme olanağını elinde bulundurduğunu bildirmiştir.

İsrail'deki temaslarını tamamlayan Waldheim dün sabah Tel Aviv'den ayrılmıştır.

Bu arada, Amerikan Dışişleri Bakanlığı tarafından yapılan bir açıklamada, mayıs ayı başlarında İsrail Başbakanı Menahem Begin'in Amerika'ya gelmesi ve Carter ile görüşmelerde bulunmasının mümkün olduğu açıklanmıştır.

İndira Gandi yargılanırken protesto gösterisi yapıldı

YENİ-DELHİ, (ANKA-DPA)

Eski Hindistan Başbakanı Bayan **İndira Gandi'nin** Yeni-Delhi'de yargılanması sırasında mahkeme önünde protestoda bulunan göstericilerle polis arasında çatışma çıkmış, sayısı belirlenemeyen bir grup gösterici yaralanmıştır.

Bayan Gandi'nin, hükümette bulunduğu süre içinde izlediği politika nedeniyle hakkında soruşturma yürüten mahkemeye hakaret ettiği gerekçesiyle hakkında açılan davanın yürütülmesi sırasında meydana gelen olaylarda, Gandi'nin taraftarları mahkemeye girmek istemişler ve içeri sokulmayınca mahkeme binasını taşa tutmuşlardır.

KITALAR SORUNLAR

uğur kökden

Ambargo askıda

Ecevit Hükümetinin işbaşına gelmesiyle birlikte, Türk dış politikasında yeni bir açılışın varlığı kuşku götürmeyen bir gerçek. Ancak bu açılış, sanıldığı gibi öncelikle siyasal karakter taşımıyor. Gerçi dış görüntüsü ve genel yansıması bu yönde. Ama, özü ekonomik.

Uluslararası Para Fonu (IMF) ile sürdürülen görüşmeler tam açıklanmamakla birlikte, belirli bir sonuca ulaştı. Görünüşe bakılırsa, iki taraf da ortalama bir yerde birleşmişe benzer. Bu uyum doğal olarak, Türkiye ekonomisinin ve sosyal yaşamının, hiç olmazsa bir ölçüde kapitalist sistemin ne üst örgütünün buyruklarına ve koşullarına uydurulduğunu gösteren bir işaret.

Para Fonu (IMF), kapitalizmin mali tapınaklarının ve en başta Dünya Bankası'nın bir çeşit «müfettişi» gibi görev yaptığından, onun yaktığı yeşil ışığın öbürlerini de harekete geçirmeye yeterli olduğu anlaşılıyor. Gerçekten, Dünya Bankası Genel Müdürü, Vietnam Savaşı politikasının eski baş sorumlularından Mc Namara'nın yurdumuza gelişi ancak böylece olanak kazandı.

Şimdi, Mc Namara «doğru yöne yöneldiğimizi» söylediğine göre parasal engel aşıldı demektir. Öte yandan, Batı Almanya'nın ünlü Springer basın zincirinin ilk ve ana halkası «Die Welt» de, Mc Namara'nın gelişiyle Türkiye'nin «ilk kez ekonomik gelişme kaydettiği»ni vurgulamakta. O halde, ABD ile ekonomik alanda bir yakınlaşma olabilir.

Mc Namara'nın kesin, yeterli ve etkileyici «onay»ından sonra, bu kez sıra özel bankalara ve bankacılara geldi. ABD'den nöbeti Avrupa devraldı. Siyasetin ve para dünyasının ünlü çehresi Rockefeller'den başlayarak tüm büyük bankalar temsilcilerinin oluşturduğu bir grup Ankara'da, görüşme kuyruğunda. Üstelik, Rockefeller'in deyimiyle «görüşmek için sabırsızlanarak.»

Ayrıca, Paris'te toplanan «Türkiye'ye yardım konsorsiyumu» da yardım çalışmalarını hızlandırmış görülüyor. Konsorsiyum Mc Namara'nın Türkiye dönüşü vereceği raporu inceledikten bir kaç gün sonra yeniden toplanacak.

Aynı merkeze yönelik tüm bu çabaların bir tek anlamı var: Türkiye'yi ekonomik planda bağlamak, sanayileşmiş ülkelerden yapılacak ithalatı kolaylaştırmak ve geliştirmek, son olarak elde bulunan birikmiş parayı kredi yoluyla değerlendirmek. Ancak bu istemin öbür yüzü, Türkiye'nin siyasal bakımdan başka ufuklara açılışını ekonomik yollardan önlemek amacını taşıyor.

Doğal ki, ekonomik gelişme ve dışa açılışı ambargo sorunundan soyutlamak olanaksız. ABD'nin ambargoyu sürdürmesi halinde, kazanç ve kaybının gerçekci bir karşılaştırmasının bu konudaki kararı etkileyeceği, hatta belirleyeceği açık. Son gelişmeler, Türkiye'nin ekonomik yönden batı'yla olan bağlarını bir kat daha sağlamlaştırdığına göre, siyasal bağımsızlığını da o ölçüde zorlaştırıyor demektir. O halde, ekonomik yönden ABD'yi baskı altında tutabilmek olanaksız.

Siyasal öğeye gelince, o kendini daha çok Yunanistan - ABD ilişkileri ile Kıbrıs sorununda gösteriyor. Washington, Yunanistan'da Papandreu ile daha soldaki güçlerin etkinliğini arttıracak yönde adımlar atmaktan çekinmekte. Başka bir deyişle, Panhellenistik Sosyalist Parti'nin politikası dolaylı yoldan Ege'nin doğusunu etkilemekte.

Ayrıca, -tüm sözlü güvencelere karşın- Carter yönetimi Kıbrıs sorununu ambargodan ayırmıyor. Ayırmadığı için de, bu alandaki gelişmeleri bekliyor. Dolayısıyla, her iki siyasal öğe ambargonun sürdürülmesini zorunlu kılmakta.

Öte yandan, tüm bu zorunluluklar karşısında Ecevit Hükümetinin elindeki tek geçerli koz, sosyalist ülkelerle ilişkileri arttırmak (yani doğu'ya açılmak) ve üçüncü dünyaya yaklaşmak. Zaten Türk-Sovyet siyasal ticari ve askeri ilişkilerinin gelişmesi, Bulgaristan ile ekonomik bağları güçlendirecek son temaslar, Yugoslavya gezisi, Romanya Başbakanının beklenen ziyareti, yukardaki politikanın somutlu ve olumlu örnekleri değil mi?

Kıpırdanan,örgütlenen köylüler

Mehmet Gürkan

Köylüler de artık “GAYRIK YETER„ diyorlar

★ BİR AVUÇ VURGUNCUNUN DEVLETLE İŞBİRLİĞİ YAPARAK ZEYTİN ÜRETİCİSİNİ BOYUNDURUK ALTINDA TUTTUĞUNDAN YAKINIYOR KÖYLÜ. EKSPERLER KONUSU DA BİR SÖMÜRÜ OLMA NİTELİĞİNİ SÜRDÜRÜYOR

-7-

İznik'in köylerinden biri olan Müşküre, yeni adı ile Demirışık, İznik Gölü'nün kıyılarında kurulmuş güzel bir köy. Göl kıyısından geçen anayolun önünde yapılmış küçük bir kahve ve yol sapağındaki yaşlı çınar ağacı Müşküre'ye geldiğimizi gösteriyor. Bir süre dinlenmek ve bizi bekleyen köy Muhtarı Fevzi Kavuk'u almak için bu yol sapağında duruyoruz. Oldukça geç kalmamıza rağmen Müşkür'e Muhtarı Fevzi Kavuk'u bizi bekler buluyoruz. Bir süre dinlenmek için bizi buyur ediyor, yüzyıllık çınarağacının dibindeki masanın etrafına. Kendisini bazen Atatürk, bazen de Lenin ilan eden kahveci babaya demli çaylar söyleniyor. Çaylarımızı içerken İznik Gölünün duru mavi güzelliğini, akşam serinliğinde balık avlamak için ağ salan balıkçıları seyrediyoruz. Çayları bitirdikten sonra hep birlikte kıyıdan üç kilometre yukarıdaki köye ulaşmak için yola çıkıyoruz.

Müşküre doğal özellikleri açısından gerçekten güzel. İznik Gölünü yukarıdan görüyor. Ekonomik bakımdan oldukça gelişmiş. Köydeki evler, köy meydanı, muhtarlık binası, hamamı, camisi, köy kahveleri diğer tüm köylerden daha yeni, daha güzel. Başlıca uğraşları ise zeytincilik. Tekstil Sanayinin ve suni ipek yapan fabrikaların daha fazla kâr etmesi için ipek böcekçiliği kurban edilmeden önce o işle uğraşırlarmış. Şimdi sadece zeytincilik yapıyorlar. Muhtar Fevzi Kavuk zeytinciliğin kendilerini geçindirmediğini özellikle üretimin düşük olduğu yıllarda bir çok kişinin mevsimlik işçi olarak köy dışına gittiğini söylüyor. Bu yıl da zeytin üretimi düşükmüş ve bir çok köylü dışarıya gitmiş bir yıllık ekmeğini kazanmak için.

ÇIKARCILARIN ELİNE GEÇEN KOOPERATİFLERDEN ŞİKÂYETÇİLER

Köy muhtarı, üreticiler etrafında kurulan yozlaştırılmış, çıkarcı gurupların ele geçirdiği kooperatifçilik zincirinin de köylüyü zor durumda bıraktığını söylüyor. Marmara Zeytin Tarım Satış Kooperatifi adı altında örgütlenen çıkar zümresinin, bir avuç vurgucunun devletle işbirliği yaparak zeytin üreticisini boyunduruk altında tuttuğundan yakınıyor. Eksperler konusu da bir sorun olma niteliğini sürdürüyormuş Devlet tarafından görevlendirilen bu memurlar yine bir grup çıkarcı tarafından denetim altında tutuluyormuş.

Bu sorunlar dışında köylüyü memnun eden olaylar da var. Örneğin bir kalkınma kooperatifi oluşturmuşlar. Kooperatif Köy-Koop üyesi. Faaliyeti ile köyün kalkınmasına ve köyün içinde bulunduğu dar boğazlara çözüm yolu getirmeye çalışıyor. Köyün üzerindeki yükü biraz hafifletiyor.

MUHTAR FEVZİ KAVUK'U TANIMAYAN YOKTUR ÇEVREDE

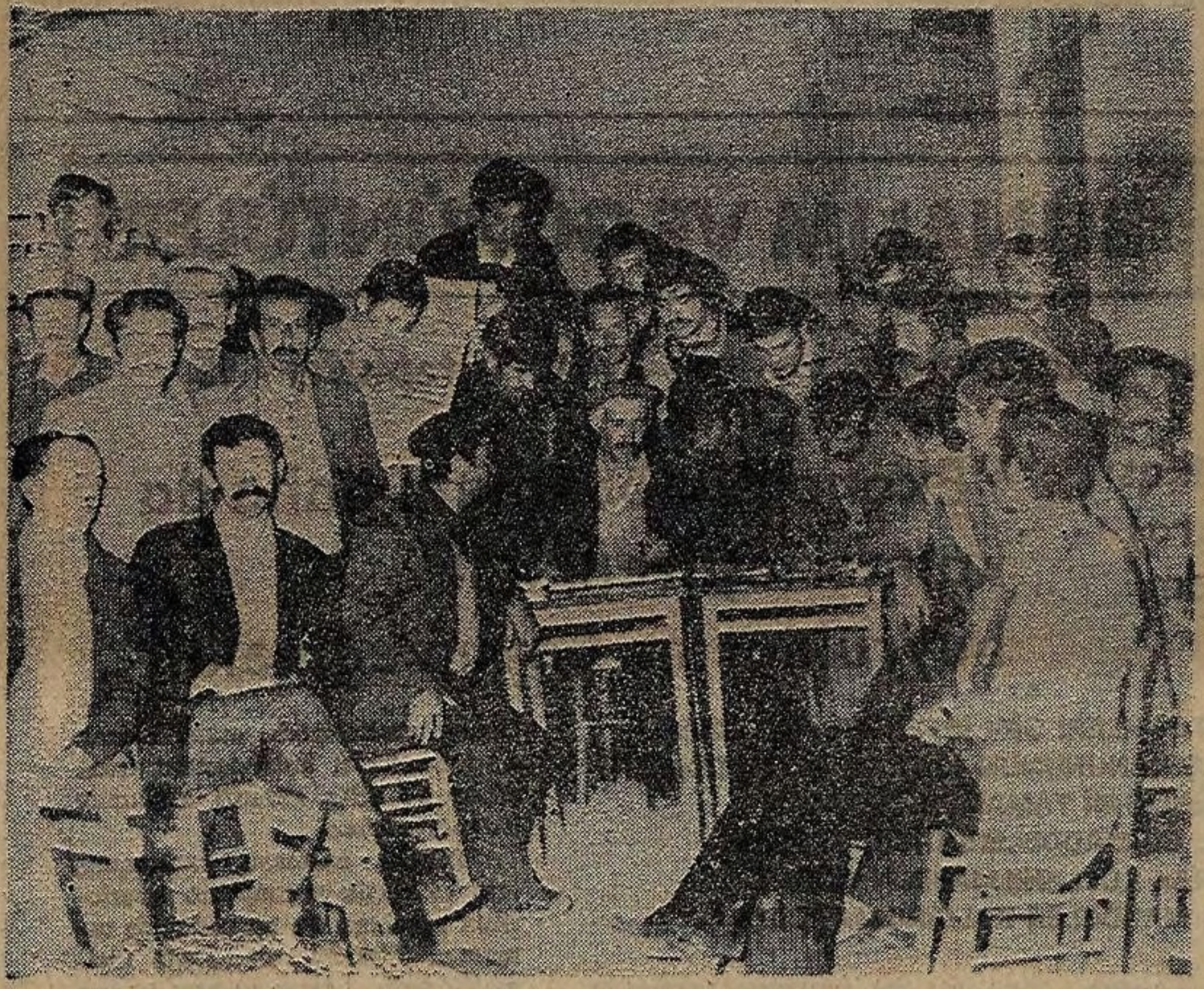
Müşküre muhtarı Fevzi Kavuk aynı zamanda Marmara Köy-Der Yönetim Kurulu üyesi. Fevzi Kavuk, daha önce yapmış olduğu çalışmaları ve ilerici kişiliği ile tüm çevre köylüler tarafından tanınıyor ve seviliyor, Kavuk, köyün ileri gitmesinde gösterdiği çalışmalar açısından da takdirle karşılanıyor. Fevzi Kavuk, Marmara Köy-Der'in bir şubesinin de Müşküre'de açılacağını söylüyor. Marmara Köy-Der'in açtığı bir imza kampanyası Müşküreli'ler tarafından ilgiyle karşılanmış. İmza kampanyası, televizyonda haftada bir yayınlanmakta olan «Köy Kahvesi» programının haftanın diğer günlerine yaygınlaştırılmasını ve televizyonun köy sorunlarına daha çok eğilmesini sağlamayı amaçlıyor. Şimdiye kadar kadın, çoluk çocuk yüzlerce Müşküre'li, Derneğin açtığı kampanyaya katılmış, derneğin hazırladığı dilekçenin altına imza atmış.

Hava kararıyor. Fevzi Kavuk, köyün yeni yaptırdığı binayı gezdiriyor bize. Binanın alt katı köy kahvesi. Üst katında ise Muhtarlık, Kooperatif Odası, Misafirhane, ve Dernek Odası yer alıyor. Aynı binanın yanına bir de Gençlik Kulübü yapılmış. Gezmek üzere kulübe giriyoruz. Duvarlarda da rengarenk spor kulübü bayrakları var. Büyük futbolcu resimleri ile süslü. İçeri girdiğimizde bir grup genç televizyondaki futbol maçını seyrediyor. Bir grup ise DİSK'in SESİ gazetesini okuyorlar. Son sayı hemde. Son olarak faşizme ihtar direnişi için çıkarılan sayı...

Köylü gençlerin kendileri için yaptıkları kulüpte DİSK'in yayınlarını okumaları, onu saklamaları, arşivlemeleri, İşçi-Köylü bağlaşıklığının kurulması yolunda Türkiye'de ileri ve sağlıklı adımların atılmakta olduğunun bir göstergesi değil mi?

İstanbul'a dönmek için yeniden yola düzüldüğümüzde, kafamda karanlık kalan bir çok nokta aydınlanmış, soru işaretleri cevaplarını bulmuştu. Artık köylüler de yüzyıllardır üzerlerine çöken kara bulutları yırtmaya çalışıyorlardı. Artık köylüler de gelişimlerini engelleyen güçlere karşı savaş açmanın gereğini görmüşlerdi. Artık köylüler de örgütlenmenin, birleşmenin, dayanışmanın gereğine inanmışlardı. Artık köylüler de örgütlü gücü hiç birşeyin yenemeyeceğini kavramaya başlamışlardı. Köylüler de «GAYRIK YETER» demişlerdi... Ve artık önlerine bir halden anlayan düşmüştü. Ve artık köylüler de «Dağları yırtıp ayırmaya, kayaları kesip yol eylemeye» karar vermişlerdi «Abuhayat akıtmak» için. «Yolumuz İşçi Sınıfının Yoludur.» belgesini haykırarak...

BİTTİ

Müşküle Köyünde Marmara Köy-Der bir imza kampanyası açmıştır. Kampanyanın amacı televizyonda köylü sorunlarını içeren programların arttırılması. Dernek yöneticileri kampanyanın köylüler tarafından ilgi ile karşılandığını söylüyorlar.

TARİŞ iplik fabrikası dosyası

FAŞİSTLERİN AT OYNATTIĞI TARİŞ

Süleyman Coşkun

-8-

Komando işgali altındaki Tariş İplik Fabrikası'nı o dönemde yönetenler, işi o denli ileri götürmüşlerdi ki, resmi yazışmaları doğrudan doğruya Ülkü Ocakları ile yapıyorlardı. İşte bu konudaki bir resmi yazı. Altında da

Resmi yazışmalar bile Ülkü Ocaklarıyla yapılıyordu

Tariş İplik Fabrikası yöneticilerinin imzası:

«Sayın Hüseyin Öztürk
Malatya Ülkü Ocakları
Mecidiye Han bitişiği
Malatya

Diplomanız ve Sigorta sicil kartınız ilişikte gönderilmiştir. Bilgilerinizi rica ederiz.

Saygılarımızla.

İzmir Pamuk Tarım Satış Kooperatifleri Birliği

İplik Fabrikası

Ekl; 1 Diploma, 1 Sigorta Kartı»

Tariş yönetiminin son derece meşru kabul ettikleri, işçi almak için başvurdukları resmi yazışma yaptıkları bu kuruluşların üyeleri kendi açıklamalarında da belirttikleri gibi öyle fabrika ile filan uğraşmıyorlardı. Varsa yoksa MHP için örgütleme çabalarıydı. Bu arada silahlı eylemlere kalkışıyorlar, hatta arada bir yakalanıyorlardı da...

Hayrettin Sarıçiçek adlı komando bunlardan biridir. Sarıçiçek İzmir Güvenlik Kuvvetlerince 26 Ekim 1977 tarihinde ruhsatsız silah taşıma ve adam kaçırma suçlarından yakalandı ve mahkeme tarafından da tutuklandı. 2 Aralık 1977 tarihinde yapılan ilk duruşmasında ise duruşmasının tutuksuz olarak yürütülmesi kararlaştırıldı. Tariş İplik Fabrikası işçilerinden olan Sarıçiçek'in yakalanmasına ilişkin olarak İzmir Emniyeti Birinci Şube Müdürü Hasan Özen'in «Gizli» yazısı şöyle:

«Hakkında ilgi yazı ile bilgi istenen Ali-Halime oğlu 1950 doğumlu lu Hayrettin Sarıçiçek 25.X.1977 günü saat 23.30 sıralarında yanında MHP İl Gençlik Kolu Başkanı Sertif Parlak ile ülkücü Bahri Çakar, Veli İntaş olduğu halde idaresindeki 35 KK 604 plakalı oto yakalanmış, otoda bulunan Hayrettin Sarıçiçek polisleri görünce yere atmak istediği 1 adet Beratta marka 7.65 çapında tabanca ve 7 adet mermisi ile birlikte yakalanmışlar, Hayrettin Sarıçiçek, Sertif Parlak, Bahri Çakar ve Veli İntaş haklarında düzenlenen tahkikat evrakları ile birlikte Savcılığa verilmişler, Hayrettin Sarıçiçek tutuklanmış, diğerleri serbest bırakılmıştır.

2.12.1977 günü 2 nci Asliye Ceza Mahkemesinde belli bir ikametgâhı bulunduğundan duruşmasının tutuksuz olarak devamına karar verilmiş ve tahliye edilmiştir.»

Nevzat Karademir de bir komandodur. Tariş İplik Fabrikası'na işçi adı altında alınan ve baştan beri saydığımız, daha doğrusu işçilerin verdikleri ifadelerle dile getirdikleri eylemlerin hemen hemen hepsine katılmış olan bir komando. Polisin eline düştüğünde yanında bulunan bir ilginç belge var bu komandonun. İşte belge:

AYHAN KUL — NEVZAT KARADEMİR

[illegible]

ÜLKÜCÜ YEMİNİ

«Ülkü yoluna, Allahıma, Peygamberime, kitabım Kuran'a ve mukaddes bildiğim her şeye yemin ederek başladım. Eğer bu yoldan dönersem namert olayım. Davama ihanet edersem nankör, bu uğurda ölümü balşerbetimden tatlı bilmezsem ahirette hesap veremiyeyim.

VASİYETİM

Babacığım damarlarımda çarpan asil Türk kanını senden aldım. Buna layık olmak için mücadele verirken bir kızıl kurşunla şehit olursam kardeşlerime beni örnek göster, eğer ufulün benden önce olursa ruhun şad olsun, evladlarının cümlesi Allah (cc) Peygamber (sa) ve kitabımız Kuran istikametinde din ve milleti için mücadele etmektedir. Sevgili annemin ninnileri bunu öğütlemişti, müsterih olsun.

SEVGİLİ EŞİME

Eğer aldığım kızıl kurşunla şahadetim sizi dul bırakırsa biricik oğlum Serdar'a iyi bak. Babasına ve bütün [illegible] evlat olarak yetiştir. Eğer icab edince o da benim gibi şahadeti severek içmezse benim oğlum olduğundan şüphe ederim. Nevzat»

YARIN
OBA BAŞKAN YARDIMCISININ İFADESİ

★ DEMİREL SEÇİM KONUŞMALARINDA MADENLERİMİZDEN SÖZ ETMİYOR. EDEMEZ DE, ÇÜNKÜ ATEŞ GİBİDİR BU SORUN. ELİNİ UZATSA YAKIVERİR EMPERYALİZMİN ATEŞİ. BU YÜZDEN KORKAR «MADENLERİMİZ»DEN SÖZ ETMEYE

Tutsak kaynaklar ülkesi TÜRKİYE

HAZIRLAYAN: MEHMET ERHAN ÜNAL

-11-

Emperyalizmden “emzikle,, beslenmenin adına “Milli Politika,, diyorlar!

ABD ile yapılan özel anlaşma gereği özel bir işletme olarak kayda bağlanan Karadeniz Bakır İşletmelerinin böylesine üçkğıda getirilişi kuşkusuz bir talihsizlik değil, politikalarını dışa dayayan emperyalizmden «emzikle» beslenmeyi milli politika sayanların işiydi. 16 Haziran 1973 tarihli Yeni Ortam gazetesinde Hüseyin Özlütaş, Bakır Madenlerimizle ilgili bundan sonraki öyküsünü bakınız nasıl anlatıyor:

«ABD ile yapılan antlaşma gereğince özel bir işletme olarak kayda bağlanan Karadeniz Bakır İşletmelerinin sermayesi % 2,5 faizli 300 milyon lira olarak saptanmıştır. Aslında şirket 923 milyon liraya finanse edilmiştir. Sermayenin, yani Etibank'ın AID'den aldığı yaklaşık 300 milyon liranın yüzde 11 (30 milyon lira) ilerde sermayeye ithal etme kaydı da bilhassa karara bağlanır. Yatırım ve finansman için ortaya konan 923 milyon liranın yaklaşık 770 milyon lirası devlete (kamu teşekküllerine) aittir. Etibank aldığı dış kredi ile Maliye Bakanlığından temin ettiği 230 milyon lira ödeneği ve kendi öz kaynaklarına ait 77 milyon lirayı özel şirketin emrine terk ederek, ayrıca 147 milyon lira da nakdî sermaye ortaya koyarak ve daha başka müteferriklerle birlikte finans kapitalin yüzde 83'üne sahip olmasına rağmen, sadece hissenin % 49'una razı oluyor. Basit bir hesap kurnazlığı içerisinde sermaye birikiminin % 24'ü, yatırım ve finansmanın % 34'ü devlet kesesinden alınıp şahıslara aktarılmıştır. Böylesine açıkça devlet eli ile şahıs zengin etme politikası acaba dünyanın neresinde vardır? Bu tutum ve davranışın Türk Ticaret Kanununa aykırı olup Anayasamıza ters düştüğü açıkça belli değil midir?»

Demirel'in Morrison'dan gelen alışkanlığı devam ediyor. ABD'ye sağlanan kazançları bakınız, Hüseyin Özlütaş nasıl anlatıyor:

ABD'nin KAZANÇLARI

1 — Kendi ideolojisini yerleştirmek gayesi ile kültür emperyalizminin yaygınlaşmasını sağlamıştır.

2 — Gerek plân ve proje yapımında, gerekse tesis ve teçhizatın montajında kendi elemanlarını istihdam etmiş, yaptığı mal ve hizmet ihracatından dolayı kâr elde etmiştir. Bizi % 2,5 faizli 300 milyon liralık taahhüt altına sokmuştur. Böylece annesinin karnındaki bebe kendi payına düştüğü kadarı ile borçlu doğacaktır. ABD yaptığı proje ve hizmetlere karşılık Mc Kee vasıtası ile 100 milyon lirasını hemen götürmüştür. Ayrıca Mc Kee Türkiye'de vergi vermemiştir. ABD'de olsaydı bu vergiyi ödemek zorunda idi, böylece ABD'ye vergi vermiş oluyoruz ki bu bir nevi kapitülasyondur.

3 — Türk bakırlarını 40 sene gibi uzun bir süre denetimine almıştır. Ayrıca verdiği kredinin % 11'ini sermayeye ithal kaydını karara bağlayarak gelecekte ortak olma gerekçesini hazırlamıştır.

4 — Tesis ve teçhizatını tüketmek için pazar yeri açmıştır.

5 — Üretilen blister bakırın tonunu takriben 20 bin liradan alıp rafine ettikten sonra en az üç misli fazla fiyatla tekrar geri aktarmakta ve arada büyük kârlar elde etmektedir. Böylece bizi devamlı blister ihraç etme ve rafine bakır ithal etme zorunda bırakmıştır.

6 — Bakır yataklarımızın tümünü özel kurumun hakimiyetine vermiştir. Ya işte böyle Bay Demirel, ne dersiniz bu işe?. Ama durun daha bitmedi;

DEMİREL, «MADENLERİMİZ»DESİN, DİŞİMİ KIRAYIM...

Bu söz halk arasında oldukça yaygındır. Bir sorunun, ya da bir olayın sonu üzerinde girişilen iddialar sırasında kendine güvenen tarif söyler bu sözü.

Süleyman Demirel'in en son konuşmalarından aldığımız pasajlar ve konuşmalarının tümü madenlerimizle hiç mi hiç ilgili değildir. Çünkü ateş gibidir bu sorun Demirel'in karşısında. Elini uzatsa yanar! Demirel «madenlerimiz» diyemez, çünkü bilir ki madenlerimiz emperyalizmin azgın sömürü tahakkümü altındadır. Ve bu tahakküme son vermek mangal gibi yürek ister. Çünkü emperyalizm Demirel'le özdeşleşmiştir. Ve Demirel «madenlerimiz» dediği anda emperyalizm «höt» deyiverir. Ne cevap verir dersiniz buna Demirel? Kaldı ki Milliyet'ten Hasan Pulur şapka çıkartmış Demirel'e, yeterki madenlerimizin devletleştirilmesini istesin Süleyman Bey, bizde otuziki dişimizi kırarız çok mu?

YARIN
300 MİLYON LİRALIK KREDİNİN ONURSUZLUĞU

yanlış duran

UZUN HİKÂYE

yazan: KEMAL AYDIN

-25-

«Durandan uçun, bir hoş iyice devreleşmiş... diyorlar. Geceleri, gündüzleri, uyku durakları, evlerinin düzeni birbirine karışmış fıkarelerin. İkisi de bir sinir kasırgası olmuş. Gidip bir bakacağım. Öyle aklımda ya. bir elim olup gidemedim.»

İmrohor:

«Git,» dedi, «git de bir hal hatırda bulun. Acık teselli et, iyi olur.»

Kadın sordu:

«Eee, ne olacak böyle? Geri alamayacaklar mı tarlalarını fıkareleri?»

«Duran mahkemeye vermiş gelmiş. Nasıl gittiğini, nasıl dava açtığını, sorana sormayana, dinleyene dinlemeyene anlatıp duruyor.»

Kadın hayretler içinde:

«Ne acaip iştir, Sahtekâr Ahmed'in nereden aklına geldi ki aşağı mahalleden gidip ta yukarı mahalledeki fıkareye çatmak. Ih, nasıl aklına geldi dersin?»

İmrohor içini çekti. Kadın onun içini çektiğini görmedi:

«Kim bilir, o alçak kansız ne kadar düşündü, kafa yordu da buldu çıkardı,» dedi hınçlı hınçlı.

Kadın kocasını destekledi:

«Alçak ki, nasıl alçak! Her tarafı tüylü, tam bir adam azmanı alçak.»

İmrohor susuyordu kadın devam etti:

«Şöyle karaciğerine bir hançar saplayan olsa, yeri doğrudan cennetlik olur. Vallaha! Üç kürüş çap parası için vurdu Aptilla'nın tepesine, tohumunu döktü. Adamcağızın bir yığın çocuğunu öksüz koydu.»

İmrohor:

«Üstelik bir gün bile hapis yatmadı,» diye ekledi.

Kadın:

«O günden bu yana görmesin gözüm adam azmanını.»

Öteki içini bir daha acı acı çekti:

«Çok ala yürek amma çok korkak çok ak göz amma...»

«Ne gelir elden,» dedi kadın, «dediğim gibi, bir köşede karaciğerine bir hançer saplayıveren olsa...»

İmrohor:

«İçimden ne hökmediyor biliyor musun avrat?» diye sordu.

«Bilmiyorum, ne hökmediyor.»

«Gönül diyor ki, cekedi soyun, şu alçak şerefsiz, kansız herifin karşısına dikil. Karşısındaki kimsiz kimsesiz Yanlış Duran değil, ben de varım de dikil, diyor.»

Kadın hıçkırdı:

«Sen delirdin allelem, aklını oynattın allelem. Deli deli mi oldun sen?»

«Ben delirmedim aklımı oynatmadım avrat ya!..»

(DEVAM EDECEK)

DEMOKRATİK ÖRGÜTLERDEN HABERLER

POL-DER KAYSERİ ŞUBESİ: «POLİS DEVLETİN VE HALKIN POLİSİDİR»

POL-DER Kayseri Şubesi Başkanlığından basına bir açıklama yapılarak, POL-DER ve üyeleri üzerinde çeşitli oyunlar tezgâhlandığı POL-DER çalışmalarının engellenemeyeceği belirtilmiş ve «Polis devletin ve halkın polisidir» denilmiştir.

Açıklamada, daha önce de belirttiğimiz gibi, polis hiçbir zaman iktidarın, bir siyasi partinin, herhangi bir kuruluşun polisi değildir. Polis halkın ve devletin polisidir» denilmiştir.

TÜS-DER SAMSUN ŞUBESİ YAN ÖDEMELERİN ARTTIRILMASI İÇİN BİN İMZA TOPLADI.

TÜS-DER Samsun Şubesi üyeleri yan ödemelerin arttırılması için bin imzalı bir dilekçe hazırlamışlardır.

TÜS-DER Samsun Şubesi Başkanı Cemil Deveci «Yan ödemelerimizin arttırılması için bin imzalı bir dilekçe hazırlayarak, Bakanlığa gönderdik. Yetkililerin bu konuyla ilgileneceklerini umuyoruz.» demiştir.

Selüloz-İş Genel Kurulu yaklaşırken ilerici muhalefet açıklama yaptı

"Delege seçimlerinde (Selüloz-İş Yönetimine karşı) ortak delege listesi oluşturulmalıdır,,

★ İLERİCİ MUHALEFET «KAĞIT İŞÇİSİNİN SESİ» ADLI BÜLTEN ÇIKARDI...

★ GENEL KURUL ÖNCESİ DELEGE SEÇİMLERİ İÇİN İŞÇİLER BİRLİĞİ ÇAĞRILDI.

KOCAELİ, (İSTA)

Kâğıt işçileri sınıf sendikacılığı savaşımını daha geniş kitlelere yaymak ve Türk - İş üyesi Selüloz - İş Sendikası yöneticilerine karşı muhalefet hareketini daha da bütünleştirmek için «Kâğıt İşçisinin Sesi» adlı bir haber bülteni çıkarmıştır. İlerici Muhalefet Hareketinin çıkardığı bültenin sürekli yayınlacağı belirtilirken, Selüloz - İş Sendikası Genel Kurulunun yaklaşmasıyla, sendika yönetimine karşı muhalefet hareketinin ç[alı]şmaları yoğunlaşmıştır.

SEKA'nın bütün fabrikalarında çalışmaların yoğunlaştırılması ve genel kurul öncesi olacak delege seçimlerine duyarlı olunması gerektiğini belirten İlerici Muhalefet Hareketi, basına yaptığı açıklamada, sendika yönetiminin demokratikleştirilmesi yolunun delege seçimlerinde birlik içinde davranılmasıyla olanaklı olacağını vurgulamış ve şunlar açıklanmıştır:

«İlerici muhalefet bütün çalışmalarını birlik beraberlik ve örgütlü hareket etme yolunda yürütmek[te]dir. Bunun için yıllardan beri işçilerin ortak istemleri ve sorunların çözümlenmesi için mücadele etmiştir.

Kaybedecek vaktimiz yoktur. Birliğin sağlanması için şartlar oluşm[u]ştur. İşçilerin ortak istemleri budur. Delege seçimlerin[i]n gerçekten demokratik olması için birlikte hareket etmek zorunluktur. Bu birlikte hareket etmenin ö[n] koşulu ise ortak Delege Lis[t]esi'nin oluşturulmasıdır.»

DERBY'de 1500 işçi direniş yaptı

DERBY Lastik Fabrikası'nda çalışan 1500 DİSK'e bağlı Lastik-İş üyesi işçi, işten atılan arkadaşlarının tekrar işe alınmaları için önceki gün direniş yapmışlardır.

Direniş daha sonra Lastik-İş Sendikası İstanbul Şube Başkanı Niyazi Kuas ile işverenin görüşmesi üzerine sonuçlanmıştır. Sorunların çözümlenmesi için Sendika yetkilileri yoğun çalışmalarını sürdürmektedirler.

DERBY işçileri kendileriyle görüşen İSTA muhabirine, işyerlerinde işten çıkarmaların üç ay önce başladığını ileri sürmüşler, bu arada onbir işçinin işine son verildiğini söylemişlerdir.

Arkadaşlarının hiç bir gerekçe gösterilmeden işten çıkarıldıklarını iddia eden işçiler, işverenin, kendi isteği ile ayrılmak isteyen işçileri değil de, özellikle vasıflı işçileri çıkarma yoluna git[tiğ]ini belirtmişlerdir.

araştırma

Gelirler ve Kurumlar Vergisinde yapılmak istenen değişiklikler

Gelir Vergisinin yüzde 63'ünü ücretliler ödüyor

★ ÜCRETLİLERİN ÖDEDİĞİ VERGİLER GSMH İÇİNDE YÜZDE 3.3'LÜK BİR PAY ALIRKEN, ÜCRETLİLER DIŞI KESİMLERİN ÖDEDİĞİ VERGİLERİN GSMH'YA ORMAN ANCAK 2.3.'Ü BULUYOR...

Vergileri yeniden düzenlemeyi amaçlayan kanun tasarısı meclislerin ilgili komisyonlarında görüşülürken «Yeni Vergi Kanunu» konusunda yapılan yorumlar tüm hızı ile sürüyor. Ancak buna rağmen vergilerde yapılacak olan yeni düzenlemelerin toplumun hangi kesimine ne getireceği, emekçi kitlelere neye mal olacağı bilinmezliğini koruyor. Geçtiğimiz günlerde İstanbul'da yapılan bir seminer «Vergi Kanun Tasarısı» üzerindeki bilinmezlik perdesini az da olsa araladı. İstanbul Üniversitesi İktisat Fakültesi Maliye Enstitüsü tarafından düzenlenen bu seminere katılan, Maliye Bakanlığı, Gelirler Genel Müdürü Aykon Doğan'ın yaptığı açıklamalar bilinmezlik perdesinin az da olsa aralanmasına neden oldu ve ilgi ile izlendi. Aykon Doğan'ın «Gelirler ve Kurumlar Vergirinde yapılmak istenen değişiklikler» başlığını taşıyan tebliğine dayanarak hazırladığımız bir yazıyı bu konudaki bilinmezliği azaltacağı umuduyla sunuyoruz:

GELİR VE KURUMLAR VERGİSİNDE MEVCUT DURUM VE ADALETSİZLİKLER

Ücretlilerden alınan vergilerle, ticari kazançlardan, zirai kazançlardan, serbest meslek kazançlarından, gayri menkul gelirlerinden menkul sermaye gelirlerinden ve diğer kazanç sahiplerinden alınan Gelir Vergisi toplam vergiler içinde en önemli kalemi oluşturmaktadır. 1976 yılı rakkamlarına göre 1 milyon yüzbin yıllık gelir beyannamesi veren, 700 bin götürü usulde vergilenen mükellef ile 3 milyon 500 bin ücretliyi kapsayan Gelir Vergisi, vergi sistemi içinde önemli bir yer işgal eder. 1977 bütçe yılında tahsil edilen 172 milyar 420 milyon liralık vergi gelirinin yüzde 42'sini kapsayan, 71 milyar 100 milyon liralık bölümü gelir vergisinden oluşmuştur.

Ülkemizde görülen hızlı enflasyon nedeni ile bozulan Gelir Vergisi sistemi yürürlüğe girdiği 1961 yılından buyana 15 kez değiştirilerek günümüz şartlarına uydurulmaya çalışılmıştır. Buna rağmen son duruma göre Gelir Vergisinin yüzde 65'i ücretliler tarafından ödenmekte ücretliler dışındaki gelir sahipleri bu verginin ancak yüzde 35'ini ödemektedir. Bu Gelir Vergisindeki mevcut dengesizliğin [b]ir göstergesi olmaktadır. Öte yandan Gelir Vergisi sistemi içinde yer alan ve ücretli kesim dışında kalan ticaret ziraat ve serbest meslek sahibi kesimler yeterince kavranamamaktadır. 1975 yılı rakkamlarına göre 2 milyon 811 bin ücretli, 21 milyar 20 milyon lira vergi ödemiştir. Bu tüm Gelir Vergisi tahsilatının yarısından fazlasını, yüzde 63 ünü oluşturmaktadır.

Aynı dönemde 594 bin ticari kazanç sahibi ancak 8 milyar lira vergi ödemiştir. 48 bin serbest meslek sahibinin ödediği vergi miktarı ise toplam içinde ancak yüzde 1.8 lik bir pay almaktadır. Serbest kazanç sahiplerinin bu dönemde ödediği vergi miktarı ancak, 610 milyon liradır. Gelir Vergisi sistemindeki adaletsizliği tabloda açıkça görmek mümkündür.

Gelir Vergisinde gözlemlenen bir başka sorun ise özellikle beyannameli yükümlülerin gelirlerinde meydana gelen artışların izlenememesidir. 1975 yılı sonuçlarına göre yıllık beyanname veren ticari kazanç sahipleri 14 bin, zirai kazanç sahipleri 8 bin, serbest meslek sahipleri 12 bin, gayrimenkul sahipleri ise 6 bin lira yıllık kazanç ödemişlerdir. Yine 1975 yılı rakkamlarına göre ücretlilerin ödediği Gelir Vergisinin GSMH içideki pay yüzde 3.3'ken, ücretliler dışındaki kesimlerin ödedikleri toplam Gelir Vergisi'nin GSMH içindeki payı ise yüzde 2.3'dür. Bu oran ticari kazanç sahipleri için yüzde 1.6 Zirai kazanç sahipleri için ise binde 9'dur.

Gelir Vergisinin önemli bir diğer açığı ise menkul sermaye iratlarını gerektiği ölçüde kavranmamasıdır. Bu gelir, unsurlarından hisse senedi ve tahvil faizlerinde belirgin bir vergi kaybına yol açmaktadır. Söz konusu durum sermaye piyasasını olumsuz yönde etkilemekte, bu arada kurumlarca iştirakçi kurumlara ödenen kâr payları vergilendirilememekte bu durum özellikle tekel niteliğindeki kuruluşların işine yaramaktadır.

Halen yürürlükte bulunan Gelir ve Kurumlar Vergisi Kanununun bünyesinde taşıdığı olumsuzluklar ve çarpıklıklar genel olarak böylece sıralanabilmektedir. Bu olumsuzlukların uygulamada yarattığı adaletsizliği ve çalışanların aleyhine olan somut durumu ve yeni yasanın neler getirdiğini bundan sonraki yazıda ele alacağız.

YARIN: VERGİ KANUN TASARISI ÜCRETLİLERE NE GETİRECEK?

1975 YILINDA GELİR UNSURLARI İTİBARIYLA ÖDENEN VERGİLER

	Ödenilen Toplam Vergi	Yükümlü Sayısı	Yükümlü Başına Ortalama Vergi	Toplanan Gelir Vergisinin Toplam Vergiye Oranı %
Ticari Kazanç Sahipleri	8.797.000.000	594.762	14.790	26.5
Zirai Kazanç Sahipleri	475.000.000	57.906	8.202	1.4
Serbest M[eslek] Kazanç Sahipler	610.000.000	48.235	12.646	1.8
Taşınmaz Sermaye Geliri	680.000.000	112.460	6.046	2.
Ücretliler	21.020.000.000	2.811.840	7.475	63.2
Taşınır Sermaye Geliri	190.000.000	10.738	17.694	0.6
Diğer Kazanç ve Geliri	18.000.000	3.837	4.691	0.1
Götürü Yükümlüleri	172.000.000	562.624	305	0.5
Hizmet Erbabı	11.000.000	48.031	229	—
Serbest Meslek Sahibi	4.000.000	11.449	349	—
Ticaret ve Sanat Sahibi	157.000.000	503.144	312	0.5

Bank-Sen Büro Ticaret ve Eğitim işçileri Merkez Temsilciliği Başkanlığına Cahit Baylav seçildi

★ 6. BÖLGE TEMSİLCİSİ ALİ GÖZÜSARI TARSUS AMERİKAN KOLEJİNDEKİ GÖRÜŞMELERİN İŞVEREN TARAFINDAN KESİNTİYE UĞRATILDIĞINI SÖYLEDİ.

ANKARA (İSTA)

DİSK'e bağlı BANK-SEN, Büro, [Ti]caret ve Eğitim İşçileri Merkez Temsil[cili]ği Başkanlığı'na **Cahit Baylav**, Başkan Yardımcılığına **Savaş Dizdar** Sekreterliğe de **Atilla Dündarlı** getirilmişlerdir.

Teknik-İş Sendikası'nın BANK-SEN'e katılmasından sonra oluşturulan Merkez Temsilcilik Kurulu üyeliklerine de oybirliği **ile Umut Donat, Ahmet Akdere, Sırrı Altuğ, Bilgen Özdemir, Kâni Yılmaz, Edip Aktepe, İsmet Karagöz, Ahmet Taşkın, Hüseyin Ünal, Teoman Ata, Bayram Demirbilek, Süreyya Gürpınar** getirilmişlerdir.

TARSUS AMERİKAN KOLEJİ'NDE

Öte yandan **BANK-SEN 6. Bölge Temsilciliği'nin** önceki gün yaptığı açıklamaya göre, Tarsus Amerikan Koleji'nde işveren toplusözleşme görüşmelerinde açmazlıklar yaratmış ve görüşmeler kesintiye uğramıştır. **6. Bölge Temsilcisi Ali Gözüsarı**, «görüşmelerin kesilmesinin sorumluluğu işverendedir» demiş ve sınıf ve kitle sendikacılığının işyerinden sökülemeyecek kadar güçlü olduğunu vurgulamıştır.

Çimse-İş Kocaeli Şube Genel Kurulunu ilericiler kazandı

KOCAELİ, (İSTA)

Türk-İş'e bağlı Çimse-İş Sendikası Kocaeli Şubesi Genel Kurulunu büyük bir farkla ilericiler almıştır. Hareketli geçen genel kurul sonunda Şube Başkanlığına **Murat Topçu**, Sekreterliğe **Hüseyin Şahin**, getirilmiştir.

Maden ocağında asansör boşluğuna düşen işçi öldü

KAYSERİ (İSTA)

Pınarbaşı İlçesi Gülpınar Köyü'nde bulunan Çanakçı Krom Maden Ocaklarında madene inen bir işçi parçalanarak ölmüştür. Asansörle ocağa inmek isteyen Ali Furuç, asansörü çalıştırmış ve 75 metre derinliğe inmek istemiştir. Ancak asansör hareket etmesiyle birlikte, birden boşalmış ve kuyuya süratle düşmüştür. Kazada Ali Furuç ağır şekilde yaralanmış, kuyudan çıkartılmak istenmişse de olay yerinde can vermiştir.

Kimsan'da referandumu TPKSİS kazandı

KOCAELİ, (İSTA)

Kimsan Kimya Maden Sanayii Yatırımları işyerinde önceki gün DİSK'e bağlı Türkiye Petrol ve Kimya Sanayii İşçileri Sendikası ile işveren tarafından kurdurulan Öz Kimya - İş Sendikası arasında yapılan referandumu Türkiye Petrol ve Kimya Sanayii İşçileri Sendikası ezici bir çoğunlukla kazanmıştır. 53 işçinin çalıştığı fabrikada topulusözleşme yapma yetkisinin böylece kesinlik kazandığını ve yakın bir zaman sonra sözleşme görüşmelerine başlanacağını belirten Türkiye Petrol ve Kimya Sanayii İşçileri Sendikası İzmit Şube Başkanı Sadık Şen ileri ekonomik ve sosyal hakların sağlanması için çalışacaklarını açıklamıştır.

AUSTRO TÜRK TÜTÜN İŞÇİLERİ DİRENİŞİ SONA ERDİ

1 HAFTADIR DİRENİŞTE OLAN İŞÇİLER ÜCRETLERİNİN ARTTIRILMASINA KAYITSIZ KALAN TEK. GIDA-İŞ SENDİKASININ YÖNETİCİLERİNİ DE PROTESTO ETMİŞLERDİ...

İZMİR (İSTA)

Austro Türk Tütün İşletmesinde 3 bine yakın işçinin ücretlerinin arttırılmaması gerekçesiyle 1 hafta önce başlattıkları direniş, Tek. Gıda-İş Sendikası ile işveren arasında yapılan bir protokolden sonra sonuçlanmıştır.

Austro - Türk Tütün İşletmesinde çalışan işçiler işverenin tutumunu kınamanın yanında Türk-İş'e bağlı Tek. Gıda-İş Sendikası'nın sözleşmeyle çok düşük ücret getirmiş olmasını da protesto ederek direnişe başlamışlardı. Sendikanın sözleşme döneminin bitmemiş olması süresinde de işçilerin sorunlarına eğilmesi gerektiğini vurgulayan işçiler, daha önce bağıtlanmış «sefalet sözleşmesinin» artan hayat pahalılığı karşısında bir hiç düzeyine indiğini açıklamışlar; önce fabrika içinde, daha sonra fabrika dışında 1 hafta boyunca direniş yapmışlardı. Direniş boyunca istemlerini belirten tütün işçileri; ücretlerin arttırılması dışında, **Mevsimlik 4 aylık çalışma süresince bir maaş tutarında ikramiye ödenmesi, ayakkabı ve iş giysisi verilmedenmesi, çocuklu kadınlara saat 15'de izin verilmesi, İşyerinde tütün zehirlenmelerine karşı süt ve ayran dağıtılmasını istemişlerdir.**

Bu arada, işçilerin isteklerini işverene ileteceğini söyleyen Tek. Gıda-İş Sendikası yöneticileri daha sonra işçilerin işverenle karşı karşıya bırakıldığını, yapılan eylemin «kanunsuz» olduğunu ileri sürmüşlerdi.

Ancak, önceki gün İzmir'deki özel sektöre bağlı tütün işyerlerinde çalışan 10 bini aşkın işçiyi ilgilendiren protokol imzalanması Sendika yöneticileri ve işverenler tarafından bir «zorunluluk» olarak ortaya çıkmıştır. Bu nedenle Austro - Türk Tütün'de çalışan işçilerin isteklerinin önemli bir bölümü karşılanmış ve işçiler de direnişe son vererek işbaşı yapmışlardır. Protokolle, Austro'da direnişe katılan işçilerin direnişte geçen günler için ücret kesintisi yapılmayacaktır.

BUNALIM VE GÖRÜNTÜLERİ

Toplu işten çıkarmalara ve tensikatlara tepkiler - 15

Maden-İş Sendikası 2. Bölge (Ankara) Temsilcisi Ekrem Aydın:

"Ekonomik bunalımı daha da katmerleştiren, İMF buyruklarına boyun eğmektir,,

★ «İŞVERENLERE İSTEDİKLERİ GİBİ İŞTEN İŞÇİ ÇIKARMA OLANAĞI VEREN İŞ KANUNUNUN 13.17. VE 24. MADDELERİ İŞÇİLERİN İŞ GÜVENLİĞİNİ TAMAMEN ORTADAN KALDIRMAKTADIR. BU MADDELERİN İŞÇİ SINIFINA KARŞI SİLAH OLARAK KULLANILMASININ ÖNÜNE GEÇİLMELİ VE BU MADDELER KALDIRILMALIDIR.»

Ülkemiz ekonomik ve politik açıdan tarihinin en bunalımlı günlerini yaşıyor. Bu bunalım çarpık, dışa bağımlı kapitalist düzenin doğal bunalımıdır. Ülkemizdeki işbirlikçi tekelci sermaye de bu bunalımdan elbette etkilenmekte ve yükü işçi emekçi köylü, tekelci aşamaya varamamış sermaye, esnaf ve zanaatkârların omzuna yüklemek istemektedir.

İMF'nin buyruğu ile;

— Üretici taban fiyatları dondurulmuş,

— Paranın değeri devalüasyonlarla düşürülmüş,

— İşçi ve emekçilerin ücretleri dondurulmaya çalışılmıştır.

Tekelci sermaye çıkarına alınan bu önlemler tekelci sermayenin işbirlikçilerinin kredi yokluğu, döviz darboğazı, transfer tıkanıklıkları gibi zorluklarını aşmak için alınmıştır. Nitekim bu önlemler yani İMF'nin buyrukları yerine getirildikten sonra Kredi olanakları transfer olanaklarının açılması için umutlar belirmiştir. Böylece uluslararası tekeller ve onların ülkemizdeki yerli işbirlikçileri önümüzdeki dönemler için sömürülerini kat kat arttırarak garanti altına almışlardır.

Bu sürede işçi kesiminde neler olmuştur? Kredi yokluğu, transfer olanaksızlığı, dışa bağımlı ekonominin, montaj sanayiinin yedek parça, hammadde ithalatını engellemiş enerji bunalımı da tuzu biberi olarak bir çok sanayii kuruluşunun üretimi düşürmesine, yer, yer durdurmasına neden olmuştur. **Sonuç gerek bölgemizde ve gerekse ülkede çok sayıda işçinin işten çıkarılmasıdır. Yani açlığa terkedilmesidir.** Sınıf savaşımının ve ayrışmasının sertleştiği, hızlandığı bu dönemde İşverenler kendi savundukları bu düzenin bunalımını bahane ederek DİSK çatısı altında sınıf sendikacılığı yapan sendikaların işyerindeki bilinçli üyelerini işten çıkartmaktadırlar. Böylece bir taşla iki kuş vurmaktadırlar. Ne yapalım kardeşim yedek parça, hammadde yok, kabahat bizde değil sizleri daha fazla işyerinde tutamayız derken bunalımın getirdiği ileride daha çok sömürmek için kârları bir süre ertelerken işçiyi açlığa terketmekte, bir taraftan da yine ilerideki kârlarının azalmasında etkisi olacak sınıf sendikası öncü işçileri işten çıkararak çifte garanti sağlamak istemektedirler.

Tekelci aşamaya varamamış orta ve küçük sermayenin işyerlerinin yaşaması ise bu dönemde tamamen Tekelci sermayenin insiyatifindedir. İsterse yaşatır. İsterse yaşatmaz. Bu işyerlerinde çalışan işçiler de patronla birlikte Tekelci sermayenin insafına terkedilmiştir.

SONUÇ OLARAK:

— Ülkemizin içinde bulunduğu ekonomik ve politik ağır kriz dışa bağımlı çarpık kapitalist düzenin sonucudur.

— Bu krizde Uluslararası tekelci sermaye ve yerli işbirlikçileri ileride daha çok ve garantili sömürü için kârlarını bir süre ertelemişlerdir, üretimi düşürerek İşçiler açlığa terkedilmiştir.

— Üretim düşmesi nedeniyle patronlar önce sınıf sendikalarının bilinçli üyelerini işten çıkartarak sınıf sendikalarının etkinliğini kırmaya çalışmaktadırlar.

— İşverenlere istedikleri gibi işten işçi çıkarma olanağı veren İş Kanununun 13.17. ve 24. maddeleri işçilerin iş güvenliğini tamamen ortadan kaldırmaktadır. Bu maddelerin işçi sınıfına karşı silah olarak kullanılmasının önüne geçilmeli ve bu maddeler kaldırılmalıdır. Savaşımımız bu maddelerin kaldırılmasına yönelik olarak sürecektir.

ÜÇ GÜN ÖNCE

(Baştarafı 1. Sayfa'da) tya katliamının ve da meydana getiri- ların bölgede şoven, skıları yoğunlaştır- ılı - faşist bir ayak- provasını yapmayı il açıktır. Malat- iki günde 5000 kan MHP ve Ülkü bu bölgede son ıştığı faaliyetle- imantasyonu, pek ği, bu arada neden katliama gerek nun ipuçlarını da recektir. Bölge kar itilmiş, ilerici güç- şı bir terör estiril- vaffak olunmuş, an nido'nun öldürülme- enen ikinci «kuş» amıştır.

Bakanı'nın bu nok- kin bir diğer açıkla- u açıdan önemlidir. Hamido'nun eline üç nce ulaşmıştır. Yani nın üç gün önce pat- , katliamın üç gün ön- gerçekleşmesi planlan- . Üç gün önce, yani 'nin çok önem verdiği ra yürüyüşü arefesin-

★

on üç ay içinde MHP ve Ocaklarıyla ilgili ola- elde edilen bilgiler, fa- hareketin, Türkiye'de, llikle son beş yıl içinde- stratejisini, taktiğini, araç ını, yolunu - yöntemini or ya açıklıkla seriyor. MHP'- n, Ülkü Ocaklarının tüm rt çapındaki örgütlenme maları, bugün, hükümetin ndedir. Devlet kurumları- ın, bürokrasinin nasıl par- ellendiği, nasıl işgal edildi- ği, köşe başlarının nasıl ve kimlerce tutulduğu artık CHP'liler tarafından da iyi biliniyor. Bu gidişin önlenmesi, faşist tehlikenin kaynağının kurutulmasının yolu ise, bugüne değin ısrarla belirtildiği gibi, faşist yuvaların kesinlikle dağıtılmasından geçiyor.

Hükümet, bu konuda karşılaştığı güçlükleri yalnızca halka dayanarak aşabilir. Türkiye'nin özgür, bağımsız, demokratik geleceği, ancak bu uğurda tüm ulusal demokratik güçlerin elele vermesiyle sağlanabilir.

Türkiye işçi sınıfı ve etrafında kenetlenen emekçi yığınlar, ilericiler, demokratlar böylesi bir yolda yürüyorlar.

Maden-İş

(Baştarafı 1. Sayfa'da) leşme daha imzalanmış ve ücretlere 1. yıl için 13, ikinci yıl için 13.50 lira ücret zammı alınmıştır. İkramiyeler 5 maaşa, yakacak yardımı 4500 liraya çıkartılmış, kadın işçiler için yasal 1 saatlik emzirme izni, 2 saate yükseltilmiştir. Kemal Daysal, konuya ilişkin açıklamasında, en güç koşullarda bile Maden-İş tarafından imzalanan toplu sözleşmelerin, ekonomik ve sosyal ilerleme yolunda bir kilometre taşı olduğunu belirtmiştir. Daysal, sınıf sendikacılığının ardıcıl savaşımı sonucu, ekonomik bunalım, döviz yada hammadde yokluğunu öne sürerek sendikal mücadeleyi ertelemeyi veya rafa kaldırmayı örgütleyen sağ ve «sol» oportünist görüşlerin taban tarafından mahkûm edildiğini belirtmiştir.

Tunca

(Baştarafı 1. Sayfada) miştir» demiştir.

Devlet Bakanı Hikmet Çetin ise, Bulgaristan'dan demir-çelik, petrol mamülleri, üre ve gübre başta olmak üzere bazı maddelerin ithali üzerinde görüşmelerde bulunulduğunu, Bulgaristan'a il[…]tımızı arttırmak için de bir ihraç malları listesi verileceğini bildirmiştir.

Merkez Bankası ile Bulgaristan heyeti arasında görüşmeler olduğunu ve bu görüşmeler sonunda bankalar arasında bir anlaşma imzalandığını bildiren Çetin, Bulgaristan'dan daha fazla elektrik alabilmek için enerji nakil hatlarının da büyütülmesinin kararlaştırıldığını belirtmiştir.

Hikmet Çetin, Tunca Nehri üzerinde Bulgaristan'la ortaklaşa bir baraj yapımının kararlaştırıldığını belirterek, bu konudaki çalışmaların yürütüleceğini söylemiştir.

CHP Genel Yönetim

(Baştarafı 1. Sayfa'da) nu takip eden kanlı olayların Şili'deki kanlı faşist darbenin arifesinde Latin Amerika'da geziye çıkması ile ünlü uluslararası tekelci sermayenin temsilcisi ve darbe plancısı Rockefeller'in ülkemizde bulunduğu günlere rastlaması ve yine bu olayların ırk ve mezhep sorunlarının yoğun olduğu bir bölgemizde yer alması, özellikle ilgi çekicidir ve ülkemizdeki sınırlı demokratik düzenin ne denli büyük, ciddi bir tehlikeyle burun buruna olduğunu göstermektedir.

İstanbul, Ankara, Malatya ve daha birçok yerde profesyonel katliamlarda kullanılan bombaların Başbakanlığa bağlı Ankara Nükleer Araştırma Merkezi'nde yapılmış olması, faşizmin devlet içinde örgütlü ve devleti ele geçirmeye yönelik çalışmalarını bir kez daha açığa çıkarmıştır. Olayların gerisinde emperyalizmin, CIA'nın kontrgerilanın, Gestapo ajanlarının yönetimindeki faşist partinin ve onların cinayet örgütü olan derneklerin olduğu artık kamu vicdanında kanıtlanmıştır.

Emekçi kadınlarımız ve halkımız gizli-açık tüm faşist yuvaların dağıtılması için gerekli adımların artık vakit geçirilmeksizin atılmasını istemektedir.

Bir kez daha hatırlatıyoruz;

Faşist yuvaları dağıtmak ve faşizmin kökünü kazımakla yükümlü olupta, halkına ve ülkelerine karşı bu görevlerini zamanında yapmayanlar en az faşizmi tırmandıranlar kadar, tarih ve insanlık önünde mahkum olacaklardır. Emekçi kadınlar, analar adına iktidarı vakit çok geç olmadan bu hayati konuda kararlı ve kesin tavır almaya tekrar ve tekrar çağırıyoruz.»

TİP'İN AÇIKLAMASI

Türkiye İşçi Partisi (TİP) Ankara İl Başkanı Zeki Kılıç son olayların burjuvazinin isteğine cevap verici bir nitelik taşıdığını belirtmiş, «Emperyalizmin ekonomik ve askeri odaklarının önde gelen temsilcilerinin, Türkiye'yi kapalı kapılar ardında emperyalizme daha da bağlama faaliyetleri bu şekilde sürerken, burjuvazinin kiralık katillerinin ellerinin patlattığı silahlar da, anti-emperyalist ve anti-faşist birikimi köreltmeyi, kitleleri bir yılgınlık ve tevekkül ortamına itmeyi ve büyük burjuvazinin yeni teslimiyet planlarını dikkatlerden gizlemeyi amaçlamaktadır» demiştir.

TSİP'İN AÇIKLAMASI

Türkiye Sosyalist İşçi Partisi (TSİP) Başkanlık Kurulu, tarafından yapılan açıklamada anti-komünistliğiyle tanınmış Fendoğlu'yu hedef alan suikastın büyük bir ihtimalle demokrasi güçleri üzerinde terör uygulamak isteyenler, karanlık güçler ve faşist saldırganlar tarafından tertiplenmiş olduğu ifade edilmiş, Hükümet, kanun dışı karanlık örgütlerin ve faşist zorbalık kaynaklarının üzerine gitmedikçe katliamların ve terörün önünün alınamayacağı belirtilmiştir.

TÜM-DER'İN AÇIKLAMASI

Tüm Memurlar Birleşme ve Dayanışma Derneği (TÜM-DER) Ankara Şubesi Başkanı Fatih Üstün son olaylar üzerine bir açıklama yaparak olayların kaynağının belli olduğunu bildirmiş faşist odakların dağıtılması için tüm ilgilileri göreve çağırdıklarını söylemiştir.

TSY'NIN AÇIKLAMASI

Türkiye Yazarlar Sendikası Genel Sekreteri Demirtaş Ceyhun, «Malatya olayları ancak iktidar hırsı içindeki faşistler tarafından düzenlenebilir» demiştir.

Milli Eğitim Bakanlığı'ndan

Üç yıllık Eğitim Enstitüleri Mektupla Öğretim programlarına kayıtlı örğnecilere, 27-30 Nisan 1978 tarihleri arasında yapılmak ve başarısız oldukları tüm derslerden katılmak üzere, yeni bir sınav hakkı tanınmıştır.

1 — 3. sınıfı tekrarlayan Matematik, Fen ve Tabiat Bilgisi Bölümü öğrencileri ile Resim, Müzik, Beden Eğitimi ve Yabancı Dil Bölümlerindeki tüm öğrenciler sınavlara 1976-1977 öğretim yılında yaz kurslarına katıldıkları Eğitim Enstitülerinde, diğer öğrenciler kayıtlı bulundukları Eğitim Enstitülerinde katılacaklardır.

2 — Daha önce 29 Nisan 1978 tarihinde yapılacağı duyurulan tek ders sınavları 27-30 Nisan 1978 tarihinde Eğitim Enstitülerinin açıklayacağı programa göre yapılacaktır.

3 — Öğrencilere «Sınava Giriş Kartı» gönderilmeyecektir.

(Basın 14076 — 218)

Bayındırlık Bakanlığı Karayolları Genel Müdürlüğü 1. Bölge Müdürlüğünden

Aşağıda keşif bedeli, ihale gün ve saati, geçici teminatı, belge müracaat son günü yazılı işler, 2490 sayılı kanunun 31. maddesi gereğince kapalı zarf usulü ile eksiltmeye konulmuştur. Eksiltmeleri Bölge İdare Binasında, Eksiltme Komisyonunca yapılacaktır.

Bu işlere ait Eksiltme dosyaları Ankara'da Karayolları Genel Müdürlüğü Malzeme Şubesi Müdürlüğü, İzmir'de Karayolları 2. Bölge Müdürlüğü ile İstanbul - Küçükyalı'da 1. Bölge Müdürlüğünde görülebilir.

İsteklilerin belge müracaat son günü saat: 17.30 a kadar Bölge Müdürlüğüne müracaatla verecekleri dilekçelerine;

Bütün İşler İçin:

1 — Bu işin ilk keşif bedelinin en az yarısı kadar aynı mahiyette iş yaptığına dair belge (Bu işin en az ilk keşif bedeli kadar A, B ve C grubu karnesi olanlarda bu belge aranmaz.) 2 — Yapı Araçları Bildirisi: (Örnek 2: Bildiride ana inşaat makinalarının sahibi olduklarına dair belgeleri ibraz etmeleri, hariçten kira ile temin edilecek ana inşaat makinaları için beyanda bulunmamaları), 3 — Mali Durum Bildirisi (Örnek 3), 4 — Banka Mektubu (Referans Mektubu: Örnek 4), 5 — Teknik Personel Bildirisi (Örnek 5), 6 — Taahhüt Bildirisi (Örnek 6), 7 — İş Yeri Görme Belgesi, 8 — İsteklilerin tek kişi olması halinde imza sirkülerinin aslı veya noterden tastikli sureti, Şirket olması halinde Şirket sirküleri, 9 — Kanuni İkâmetgah Belgelerini ekleyerek bu iş için yeterlik belgesi almaları lazımdır.

(Yukarıda 2-3-5 ve 6 No da yazılı belgelerin bizzat müteahhit tarafından imzalanması şarttır, vekâleten imza edilenler kabul edilmez.)

İhaleye gireceklerin yeterlik belgeleri ile birlikte geçici teminat (Teminat Banka Mektubu ise selahiyetli kişilerin imzaları taksitli olacak ve Banka Limiti yazılacak) aslı veya noterden tastikli 1978 yılı Ticaret ve Sanayi Odası Vesikası, vekâleten ihaleye gireceklerin vekâletnamelerini, istekli bir ortaklık olduğu taktirde bu belgelerine ilaveten Şirketin imza sirküleri veya vekaletnamesini (Fotokopi Kabul edilmez) ve Şirketin birinci ilanımızdan sonra alınmış hali faaliyet belgelerini hamil usulüne uygun olarak 2490 sayılı kanun gereğince hazırlayacakları teklif mektuplarını en geç, ihale saatinden bir saat önce Komisyon Başkanlığına vermeleri lâzımdır.

Postadaki gecikmeler nazarı itibare alınmaz. Duyurulur.

İşin Cinsi	Keşif Bed. TL.	Geçici Tem. TL.	İhale Gün ve Saati	Belge Müracat Son Günü
1 — Çöpköy - Uzunköprü yolu Km: 0 -- 14 arası üst yapı işleri	3.602332.—	122.000.—	8 MAYIS 1978 PAZARTESİ 11.—	3.5.1978
2 — Trakya Sathi Kaplama Projesinin 1978 yılı Programına göre sathi kaplaması yapılacak yollara gerekli agreganın imali için lüzumlu moloz taşın Karatepe taş ocaklarından ihzarı işi	3.592.000.—	122.000.—	8 MAYIS 1978 PAZARTESİ 15.—	3.5.1978
3 — (Kandıra - Kaynarca) Ayrımı Kaymaz - (Kaynarca Adapazarı) Ayrımı Km: 0-28 arası üst yapı işleri	7.189.256.—	230.000.—	9 MAYIS 1978 SALI 11.—	3.5.1978
4 — Trakya Sathi Kaplama Projesinin 1978 yılı programına göre sathi kaplaması yapılacak yollara gerekli agreganın imali için lüzumlu moloz taşın Karatepe taş ocaklarından ihzarı işi	3.232.800.—	111.000.—	9 MAYIS 1978 SALI 15.—	3.5.1978
5 — Hendek - Karadere yolu Km: 0-14 arası üst yapı işleri	5.343.400.—	174.500.—	11 MAYIS 1978 PERŞEMBE 11.—	5.5.1978

(Basın: 13906 — 158)

İZLENİM

İyi uykular Sayın Başsavcı

Süleyman COŞKUN

(Baştarafı 1. Sayfa'da) açan Ecevit'in burnunun dibinde cereyan eden bir silahlı saldırı.

— 29 Mayıs 1977 Sirkeci Garı ve Yeşilköy Havaalanı'ndaki patlamalar sonucu 4 ölü.

— Ümraniye'de gecekondu yıkımında çıkan olay 4 ölü.

— Erzurum'da Doçent Orhan Yavuz'un 35 yerinden bıçaklanarak öldürülmesi.

— 2 Aralık 1977 ODTÜ'de öğrencilerin üzerine ateş açıldı 15'i ağır 50 yaralı.

— Komandolar Kıbrıslı iki genci kaçırıp birini işkenceyle öldürdü, diğerini ağır yaraladı.

— Ankara Devlet Mimarlık Mühendislik Yüksek Okulu öğrencilerinin devam ettiği bir kahveye bomba atıldı, 54 ağır yaralı üç ölü.

— Milletvekili Süleyman Genç'in evi bombalandı.

— Ankara Devlet Mühendislik Mimarlık Akademisi öğrencileri dersten çıkarken üzerlerine bomba atıldı 24 öğrenci yaralandı, 1'i öldü.

— 16 Mart 1978 İstanbul Üniversitesi öğrencilerine bombalı saldırı, 7 ölü 60 yaralı.

— Ümraniye'de 5 işçi ölü bulundu.

— Ankara Devlet Mühendislik Mimarlık Akademisi öğrencilerinin yakınında bomba patladı, 23 yaralı.

— 24 Mart 1978 Savcı Doğan Öz Ankara'da öldürüldü.

— Ve Pazarcık-Malatya olayları, 4 ölü.

Çok kabaca son yıllarda hatırlayabildiğimiz bazı olayları sıraladık. Başka hatırladıklarımız da var. Örneğin Muharrem Şimşek adlı MHP militanı komandonun Ülkü Ocakları Genel Başkanı iken «Bizim istihbarat örgütümüz devletin istihbarat örgütünden daha güçlüdür» şeklinde verdiği demeç Yine Ülkü Ocakları Genel Başkanlarından Sami Bal'ın İlker Mansuroğlu ve Nail Karaçam'ı öldürmekten 24 yıl hüküm giydiği ve aftan yararlanarak salıverildiği, Ankara Nükleer Enerji Merkezinde bomba imal ettikleri gerekçesiyle birinin tutuklandığı diğerinin arandığı...

Tariş'te komandoların işçilere saldırması sonucu 121 işçinin işten kovulduğu 4 faşistin son model silahlarla Adana'dan Ankara'ya gelirken yakalanmaları. Büyük yürüyüş masalları...

Ve önceki gün Millet Meclisi'nde CHP Ortak Grubu'nda Türkiye'nin asayiş konusundaki en yetkili iki sorumlusunun Başbakan Bülent Ecevit ve İçişleri Bakanı İrfan Özaydınlı'nın bazı sözleri:

«Sabotajların, suikastların kaynaklarına inme yolunda hükümetimizin çalışmaları etkinleşmektedir. Bazı bombaların bir Atom Enerjisi Merkezinde yapıldığı yolunda ihbarlar gelmiştir ve belirtiler ortaya çıkmıştır. Söz konusu merkezde bu tür olaylara birçok kez karışmış bulunan bazı militan şiddet eylemcilerinin görevli olması kuşkuları arttırmaktadır.» «Sabotajların kaynağının Ankara olduğu tesbit edilmiştir. Üzerine gitmekteyiz.» «15 yaşındaki lise öğrencileri ne bomba vererek kendi merkezlerini bombalatmak isteyen Ülkü Ocaklılar tesbit edilmiştir.»

«Malatya ve Pazarcık gibi sosyolojik özellikleri olan bölgelerin seçilerek Ankara'dan bomba paketlerinin gönderilmesi olayların tertip olduğu kanısını kuvvetlendirmektedir. Bu bölgelerin özellikle seçilmesi bu bölgelerde karışıklık çıkartılmasını amaçlamaktadır.»

Bütün bunlar arka arkaya gelince «Aman ne tesadüf» demek pek mümkün olmasa gerek. Ne dersiniz Sayın Cumhuriyet Başsavcısı Kâzım Akdoğan? Demokrasinin korunması ile ilgili, oldukça sorumlu bir koltukta yan gelip yatmaya devam mı edeceksiniz? Yoksa MHP'nin artık bir dakika bile açık kalmaması gerektiğini düşünmeye başlayacak mısınız?

Siz Sayın Başbakan bütün bu olayların temelinde yattığını çok iyi bildiğiniz kontr-gerilla gibi örgütlerle artık uğraşmak zamanı geldiğini düşünmeye başlamak için daha ne kadar bekleyeceksiniz?

Nötron Bombası ile savaşımın

(Baştarafı 8. Sayfada) kuma bir bakalım. O kurumlarda öğretmenlik yaptıkları halde davayı anlamamış ve kötü romancılara kopya verme yoluna gitmiş olanlardan tutun da, toprak ağalarına, demirbaş politikacılara, Turan fetişçilerine kadar çağdışı insanların uydurma gerekçelerle ve acımasızca eleştirme yoluna gittikleri bu kurumlar içinde bulunduğumuz kültür ve eğitim çıkmazına tek çare olarak gösterilmektedir.

POLİTİKA: Köy Enstitülerindeki iş eğitimi konusunu biraz açar mısınız?

MAHMUT MAKAL: Bu iş eğitimi konusu kanımca yalnız Türk toplumunun değil insanlığın da baş sorunudur. Kitlelerin Nötron Bombasına karşı koymasını sağlamanın bir yolu da bu bahsettiğim iş eğitiminden geçilmesiyle olur. İş eğitimi derken kızlı erkekli öğrencilerin marangozhanede, demircilikte, mutfakta, biçki dikiş salonlarında yaşam içinde, kişinin ve toplumun gereksinimlerini karşılayıcı çalışmaların yapılmasını ve üretim sağlanmasını amaçlıyorum. Çünkü çalışmaları yapan insanlar tıpkı fabrikalarda çalışan işçiler gibi pişmekte kol ve kafa birliğiyle kişilikleri oluşmaktadır. Bu insan kişiliğini düşüncesini ve geleceğe yönelik tutumunu aydınlık olarak belirleyen insandır.

Uzun söze ne gerek var. Bugün UNESCO bile yayınladığı raporda bir yandan bizim Köy Enstitüsü düzenini bütün dünyaya salık verirken, bir yandan da yine bütün dünyanın içinde bulunduğu kara tahta + not defteri + ne idüğü belirsiz ders kitabı üçgeninde milyonlarca çocuğu boğmanın çağdışı kaldığını belirtmektedir. Artık bilgisiz, ezberci ve de kendi toplumlarının olduğu kadar, dünyanın da başına bela olan eli cebinde diplomasız yığınların üremesine son verilmesini istemektedir.

1940'da Köy Enstitülerini ve köy ilkokullarını örgütleyen 4274 sayılı Yasanın Mecliste görüşülmesi sırasında Diyarbakır Saylavı Zeki Mesut Aslan da bu konuya şu şekilde değinmişti: «Köy Enstitülerinde uygulayacağımız iş esasına ve iş disiplinine dayalı eğitim sisteminin memleketin bütün okullarına teşmil edilmesinden yanayım. Sosyal hayatta iş sahibi olmamış ve sosyal nizamı bozucu davranışlar içine girebilecek diplomasız işsizlerin yetişmesini istemiyorsak bundan başka çare göremiyorum.»

POLİTİKA: Köy Enstitülerinden Türk toplumuna ne kaldı?

MAHMUT MAKAL: Köy Enstitüleri gerçek anlamda ve 1940-46 arasında olmak üzere altı yıl faaliyet göstermişlerdir. Bu süre içinde ihale yasalarına ve kırtasiyecilik yöntemlerine tabi olmaksızın kendi kendilerini yönetmişler, yapılarını yapmışlar, buğdaylarını ekmişler sularını getirmişler, elektrik motorunu çalıştırmışlar giyeceklerini dikmişler ve devlete yük olmadan, o özgün eğitimi gerçekleştirmişlerdir. 18 bin öğretmen, 3 bin eğitmen, 3 bin sağlık memuru ve ebe bu pota içinde pişirilerek yetiştirilmişlerdir. Bunlar köylere gittikten sonra yetiştirdikleri öğrencileri de aynı kurumlara ulaşmış ve böylece zincirlenen bir bağ kurulmuştur. Bu bağ kısa sürede koparılmasaydı bugün ülke çapında sağlam eğitken kuşaklar görev başında olacaktı. Yine de, o 23 bin kişinin emekli de olsalar bıraktıkları iz bugünkü düzenimizin elle tutulur, gözle görülür tek olumlu yanını oluşturmaktadır.

"Anti-komünizm çağımızın

(Baştarafı 1. Sayfada)

MURAT TOKMAK'IN KONUŞMASI

Kürsüye gelen Maden-İş Genel Başkanvekili ve Örgütlenme Dairesi Başkanı Murat Tokmak, MESS'e karşı yürütülen büyük grevi destekleyen DSF ve bağlı örgütlerine teşekkür ettikten sonra, Uluslararası Metal Federasyonu (İMF) yönetiminin soğuk savaş politikası izlediğini söylemiş ve bunun uluslararası sendikal birliğe karşı yöneldiğini belirtmiştir. Son zamanlarda uluslararası sendikal birliğin sağlanması yönündeki gelişmelerin, DSF'nin kararlı birleştirici politikasından kaynaklandığını, kapitalist sistemin krizinin emekçilerin durumunu daha da ağırlaştırdığını, krize hayır diyen kitlelerin toplumsal ilerleme ve köklü çözümler - dönüşümler için savaşımlarının geliştiğini, barış ve silahsızlanma sorununun tüm insanlığı yakından ilgilendiren yaşamsal bir sorun olduğunu, belirten Tokmak, sınıf ve kitle sendikacılığının dünya çapındaki örgütü olarak DSF'ye bu konuda büyük görevlerin düştüğünü vurgulamış ve şöyle devam etmiştir:

«Bununla birlikte, Türkiye'de büyük işçi ve halk savaşımlarının varlığı ilerici hareketin hızlı gelişimi, demokrasinin sınırlılığını gözden kaçırmamalıdır. İşçi sınıfına özgü düşünce ve politik örgütlenme özgürlüğü, yarım asrı aşkındır yasaktır. Bu durum, anti-komünist akımlara olanak tanımıştır. Son yıllarda, demokratik sınıf ve kitle sendikacılığının büyük adımlar atması karşısında, işbirlikçi tekelci burjuvazi, emperyalizmin ajanları, anti-komünizmi, özellikle sendikal örgütler içinde kanlandırmaya çalışıyorlar. Bu nedenle, sendikal harekete hiç bir yarar getirmemiş olan bu politik ırkçılık biçimine karşı, son derece dikkatliyiz.»

«Birlik yolundaki süreci geliştirmek için bugün, dünya sendikal hareketini yenileştirmekten, yeni bir yapıya kavuşturmaktan söz ediyoruz. Pierre Jansus arkadaş başlangıç raporunda, somut önerilerde bulundu.»

«Biz, DSF'nin yapısını geliştirme önerilerini bu yönde, yani barış, bağımsızlık, demokrasi, toplumsal ilerleme ve sosyalizm savaşımında, ilerici sendikacılığın daha yetkin bir biçimde uygulanması olarak anlıyoruz.

Uluslararası işçi sınıfının uzun erimli çıkarlarına uygun bir sendikal birlik süreci, DSF'nin açılımı ile sınıf konumlarını güçlendirmesinin birliğinden geçmelidir. Bu nedenle, halkların bağımsızlığı ve barış için, özgürlükler, ekonomik ve toplumsal ilerleme ve iyi bir yaşamın gelişeceği bir dünya için, güncel savaşımlarda sendikaların ve işçilerin dayanışması ve birliği uğrunda her çabayı göstermek, proletarya enternasyonalizmini geliştirmek ve, DSF'yi güçlendirmek için her çabayı göstermek gereklidir diyoruz.

—Yaşasın 9. Dünya Sendikal Kongresi

— Yaşasın DSF.»

HARRY TISCH KÜRSÜDE

Daha sonra Özgür Alman Sendikaları Birliği Başkanı Harry Tisch sözalmış ve yaptığı konuşmada, «Kurulduğundan beri barış, demokrasi, toplumsal ilerleme için, her türlü ulusal ve toplumsal baskıya karşı bir politika izleyen DSF'yi desteklemek bizlerin işçi sınıfına karşı sorumluluğudur» demiştir.

DSF Genel Sekreteri Gensous'un sunduğu raporu olumlu bulduğunu belirttikten sonra Harry Tisch,(yoldaşlık anlayışı içinde) açık tartışmadan yana olduklarını belirtmiş ve CGT'nin uluslararası planda büyük deneyimi olan Pierre Gensous'u Genel Sekreterlik görevine yeniden aday göstermemesini üzüntüyle karşıladıklarını, ancak bir örgütün egemenle aldığı bu kararı değiştiremeyeceklerini vurgulamış ve barış sorununun insanlığın geleceğinin mutluluğunun başta gelen sorunu olduğunu söylemiştir.

Tisch, ünlü Alman hümanisti Thomas Mann'ın «anti - komünizm çağımızın temel ahmaklığıdır» sözünü andıktan sonra, soğuk savaş döneminde uluslararası sendikal harekete büyük zararları olan anti-komünizmin bugün de aynı etkilerini sürdürdüğünü vurgulayarak, bu konuda özellikle bugünkü durumda düşünmenin ve anti-komünizmin kime yaradığını görmenin de bir sınıf görevi olduğunu ifade etmiştir.

Demokratik Alman Cumhuriyeti'nde iktidarın işçilerin köylülerin elinde olduğunu ve hiç bir zaman iktidarı ellerinden bırakmayacaklarını ve hiç kimseye kendi deneyimlerini dayatmadıklarını belirten Tisch, DSF'nin daha da güçlenmesi için çalışacaklarını açıklamıştır.

Faşist

(Baştarafı 1. Sayfa'da) ni söylemiştir. Caddelere çıkıp soruşturma açacak durumda olmadıklarını söylemiştir. Savcı ayrıca patlamanın meydana gelmesi ve üç kişinin ölümünden sonra Adalet Bakanlığına bilgi verildiğini olayların meydana geldiği gün için yeterli tedbir alınmaması halinde büyük olayların çıkabileceği konusunda uyarıda bulunduğunu da belirtmiştir.

Herkes valiliğin yetersiz tutumu ve güvenlik yetkililerinin Malatya'yı tanımaması yüzünden olaylara meydan verildiğini, çıkacak olayların herkes tarafından tahmin edilmesine rağmen normal hayat devam ediyor gibi davranılmasının büyük maddi ve manevi zararlarla ölüm olaylarına yolaçtığını öne sürmektedir.

Hadımköy Belediye Başkanlığından
ILAN

1 — Belediyemize ait aşağıdaki yazılı yol betonlama vs. inşaat işleri işi 2490 sayılı ihale kanununun 31. maddesi gereğince kapalı zarf eksiltme suretiyle Belediyemiz Encümeninde ihale edilecektir.

2 — İhaleye gireceklerin gazete ilan tarihinden sonra eksiltme şartnamesinin 5. maddesindeki lüzumlu evrakları Belediyemizden öğrenerek en geç 28.4.1978 Cuma günü saat 14.30 a kadar yeterlik belgesi almak üzere Belediyemize müracaatları gerekmektedir.

Bu işe ait şartnameler Belediyemizde görülebilir.

Yapılacak işin nevi	Muhammen bedeli	Geçici Teminatı	İhale gün ve saatı
Yol betonlama vs. inşaatı	2.999.226.72 TL.	103.726.80	3.5.1978 15.00

(Basın 14333 — 250)

SAHİBİ POLİTİKA Basım Yayın A.Ş. adına KEMAL TÜRKLER

Genel Yayın Müdürü: AYDIN ENGİN
Müessese Müdürü: HALUK YETİŞ

Yazı İşleri Müdürü: AYDIN ŞENESEN
Teknik Yönetmen: YAVUZ KÖSEMEN
Ankara Temsilciliği: İSTA (SÜLEYMAN COŞKUN)

DİZGİ: Politika Basım Yayın A.Ş. Tipo Tesisleri
BASKI: Güneş Matbaacılık A.Ş.
DAĞITIM: Hürriyet Gazete Dağıtım A.Ş.
ANKARA BASKISI: Yenigün Gazetesi Matbaası

Abone koşulları:
Yurt içi Yıllık 750 TL - 6 aylık 400 TL - 3 aylık 200 TL
Yurt dışı Yıllık 900 TL - 6 aylık 500 TL - 3 aylık 250 TL
Avrupa uçak farkı olarak her sayı için 6.50 TL ek ücret alınır

İLAN TARİFESİ
Bütün Türkiye ve Avrupa sütun santimi 200 TL
İstanbul Baskısı 100 TL Yayın İlanları 50 TL

Köy Enstitüleri'nin 38. Kuruluş Yılı'nda

Köy Enstitüleri'nin 38. Kuruluş Yıldönümü'nü geçtiğimiz Pazartesi günü kutladık. Eğitim tarihimizin en önemli deneylerinden biri olan Köy Enstitüleri; kuruluşunun üzerinden 38 yıl, kapatılmasının üzerinden de 30 yıl geçtiği halde, halen tartışma konusu oluyor. Her 17 Nisan'da bu tartışmalar biraz daha yoğunlaşır. Sağ, **«komünist yuvaları»** diye feryad eder; sol ise yerine oturmaya, gerçek değeriyle değerlendirmeye çalışır Enstitüleri. Dileriz tartışmalar, araştırmalar, dünya eğitim tarihine geçen bu özgün ve önemli eğitim deneyinin gerçek yerini aydınlatmak için ileri bir adım olsun.

Politika'da eğitim * öğretme[n]

I

17 NİSAN'LA YOLLARA DÜŞENLER

Havada ıslak toprak kokusu
Morca dağlar böğründen
Diriltici serinlik eser
Duymuş derinlerinde bir kımıltı
Yollara dökülmüş ırak köylerden
Bahar içinde Gülzarlar Ömerler
Omuzlarında kirli torbaları
Elleri pare pare
Ayakları sızılı yarık
Sökmüşler ırgatlıktan kaderden
Osmanlar Veliler Çaparlar gelir
Kor gibi yanar gözleri
İçlerinde işlenmedik kırlar
İçlerinde halkın gömüleri
Gelirler bulut bulut
Doğa'nın göğsüne
Dolacaklar inanla güçle
Aydınlanacaklar aydınlanacaklar
Ortalığı ısıtacak sevileri
Yüceltmek için bu ülkeyi
Bir gün geldikleri yere dönecekler
Gülzarlar Osmanlar Ömerler

Gözlerinde ellerinde yüreklerinde Ömerlerin
Türküler gelirdi
Gün görmüş türküler
Alce kan kadar sıcak
Anamızın südüne benzer
Türküler gelirdi allı morlu
Kır çiçekleri kokusunda
Dağ havası tadında
Türküler köylerce yanık
İçlerinde aşkın soluğu canın şavkı
Sırasında yaz yağmuru
Sırasında bıçak
Türküler

Yankısı halinde bolluklu harman sonlarının
Davul zurna sesi
Derken oyunlar
Timurağa Arpazlı Güvende
Tunç heykeller gibi yanık vücutlar
Bir ışık rüzgârında
Soyların öfkesi sevinci
Yiğitliği yere diz vurur
Sanırsın Karadeniz kıpırdar ay altında
Tadılmamış mutluluklar şeker gelirdi
Halaylar zeybekler horonlarla

Konuşurdu çoraplarla çevrelerde
Altın ışıklı nakışlar

Açarız Anadoluca Rumelice
Bahara dururuz orda

Yanarız göz göz yıldız yıldız
Yeni kilimlerde yapılarda

Birşeyler katarız yaşamağa biz de
Birşeyler özgürlük tadında

Mutluluğa erer toprak insan
Bir çağ değişir kırk bin köyde

MEHMET BAŞARAN
«Nisan Haritası»ndan

«ELİMİZDE YAZILACAK ALNIMDA SANDIĞIM YAZIM»

ABDÜLKADİR BULUT

Bir şiirin dörtlüklerinden birinin son dizeleri böyle bitiyor. Mektep medrese görmemiş bir insanın şiiri bu. Okumayı - yazmayı köyde açılan kurslarda öğrenen Manisa İli Sancaklı - Bozköylü Mehmet Ozanak'ın şiiri bu. Ancak bu şiirin kaynağı nerden geliyor, nasıl geliyor ona bakalım. Alınyazısının elde olduğunu, ya da ellerimizle yazılabileceğini, yaratılabileceğini, insanın kendi kaderini kendi kurabileceğini söylüyor bu dizeler. Ama söyleten kim? Söyleten şu günlerde 38. kuruluş yılını kutladığımız Köy Enstitülerinin, iş eğitimine dayalı eğitim sistemi...

Bekir Semerci (O dönemin Manisa Halk Eğitim Başkanı) Köyün İmamı Hasan Dağ ve Müfettiş İhsan Akcan. Ve diyor ki Bekir Semerci: «17 Nisanların bir sonucudur bu köydeki canlılık. Daha önce her şey doğanın elindeydi, şimdi doğanın elinde olan her şey köylünün eline geçti.»

Bir çok yabancı eğitim uzmanlarını bile şaşırtan bu eğitim sistemi Köy Enstitüleri kapatılsa bile ürünlerini köylerde hangi koşullar altında olursa olsun vermiştir. Bunun somut kanıtı, Hasanoğlan Yüksek Köy Enstitüsü 1946 yılı mezunu eğitimci Bekir Semerci'nin Manisa Bozköy'de çalışmalarıdır. 1963 yılında Manisa Halk Eğitim Başkanlığında bulunan Bekir Semerci Bozköy'de çok boyutlu bir çalışmaya koyulur. Kırsal kesimde bir solucan gibi debelenen bu köye yeni bir hayat vermek ister. Ve elleri kollarını sıvayıp işe koyulur. Gün iş eğitimi günüdür.

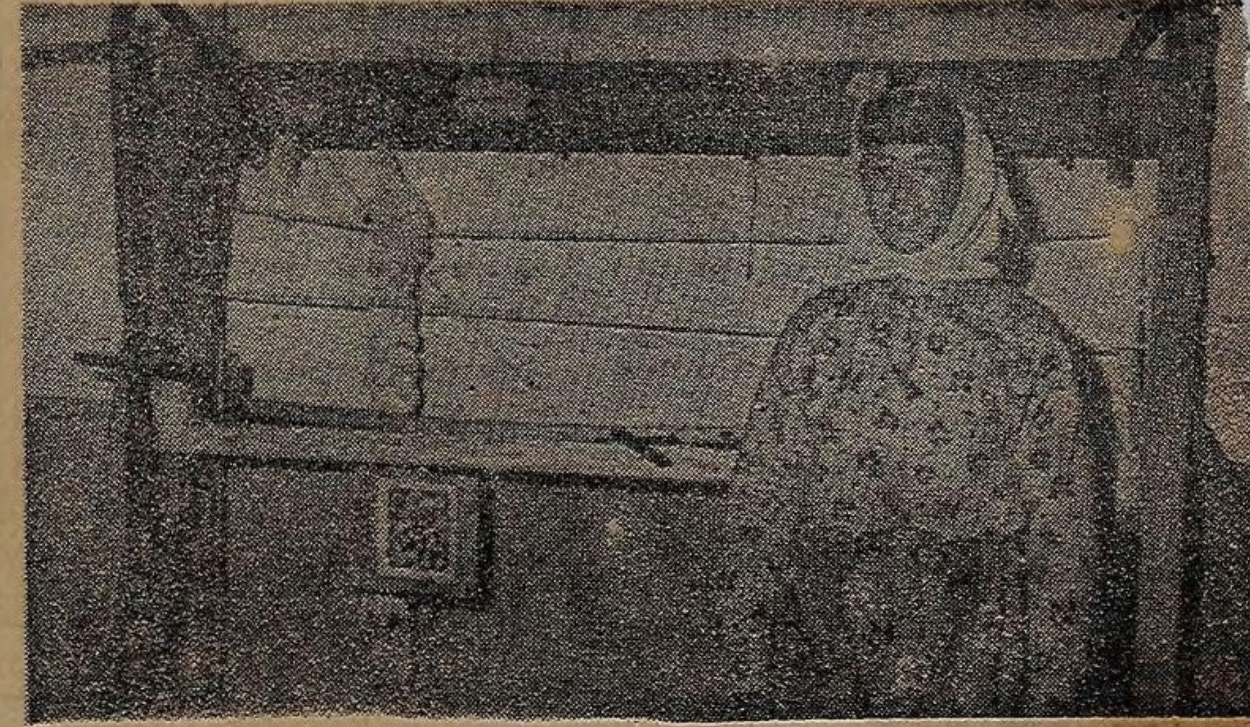
«TAVUĞU YİYEN UÇUYOR, AYRANI İÇEN KAÇIYOR»

Köyün hafızından bir söz duyan Bekir Semerci **«Tavuğu yiyen, uçuyor, ayranı içen kaçıyor.»** Bu söz hayli düşündürür Bekir Semerci'yi. Demek ki der kendi kendine, «bizden gelen memurlar yemişler tavuğu uçmuşlar, içmişler ayranı kaçmışlar.» Yani çok konuşmuşlar ama işe dayalı bir adım atmamışlar. Bekir Semerci 1963 yılının bir gününde bir köyün yazgısını değişmenin planını köylülerle birlikte çizer.

Ve köyde ilk iş olarak halkın tümü bir okuma - yazma kursundan geçirilir. Okuma - yazma eğitimini alan köylüler iş alanına yönlendirilir kısa zamanda. Köydeki olanaklar geliştirilir, yani olanaklar zorlanır. Ve su, arkında akmaya başlar, Erkekli - kadınlı kurstan geçen köylüler, kendi elleriyle bir tiyatro kurarlar. Oyuncuları köylülerdir. Öncüleri de köyün İmamı Hasan Dağ, Muhtar Ahmet Kabasakal ve Bekir Semercidir. Köylülerle tam bir bütünleşme sağlayan bu kişiler, örnek evler, demircilik kursları, halıcılık kursu ve halı kooperatifi bir mezbaha, biçki dikiş evi, arıcılık ve tarım alanlarına yönelirler. Üç yıl içinde örnek bir köy yaparlar Bozköy'ü...

Bozköy'de her şey anlamlaşmaya başlıyor. Toprağın derisi yıllar yılı karasabandan bıkmıştır. Pulluk ister. Şöyle karpuz gibi taklatsın derisini. Delsin, devirsin altını üstüne. Ve «Makinalaşmak istiyorum» diyor toprak...

Manisa İli, Sancaklı Bozköy'de:
«DUMANDI DAĞLARIN BAŞI DUMANDI
UY AMAN BU İLLERİN HALİ YAMANDI»
— M. Başaran —

Duman olan dağlar, ovalar, kentler ve köyler gün geldi bir Köy Enstitüsünün girmesiyle ve halkla bütünleşmesiyle şayak olan yün halı oldu, odun olarak çürüyen ağaç tezgâh oldu.

Fotoğraflarda da yansıdığı gibi, bütün bunlar 17 Nisanların türküsüdür. 17 Nisanların kırsal alanlardaki yanan ışıklarıdır. Koca Manisa ilinde tiyatro yokken Manisa'nın köyünde tiyatro binası neyin sonucudur?

Şimdi düşünüyor İstanbullarda Bekir Semerci. O köyden o yöreden ayrılalı, daha doğrusu uzaklaştırılalı bi[r] on yılı geçkin zaman olmuş. Sancaklı Bozköy nasıl old[u] acaba? 17 Nisanlar daha bir gelişip dallandı mı? Bunları düşünüyor Bekir Semerci ve ekliyor:

«Köy kızlarının giysilerinde değişiklik yapınca, bi[r] ayda tam 23 kız gerdek gecesine girmişti. Düğünlerine gittim kimilerinin. Kimilerinin nikâh tanığı oldum. Umarım ki daha da ilerlemiştir Sancaklı Bozköy...»

«Köyden güç almayan hiçbir iş normal bir ş[e]kilde gelişemez. Önce köyün canladırılması ge[re]kir. Köy halkının yaşam düzeyi yükselmedik[çe] memleket yükselemez. Fakat önce köyü tanımalıyı[z]. Bunu bilim için bilim, sanat için sanat yapmay[a] çalışan spekülasyona dayanan bilginler, artistler değil, içtenlikle hareket eden ve köylünün arasında ter döken kahramanlar anlayacaklar, sonr[a] bilim adamı, sanatçı olmak isteyenlere anlatacaklardır. Step köylüsünün (dal) diye adlandırdığı ağacı gerçekten ağaç haline getirmek, teorisyen bilgin taslaklarının işi değil, kahraman teknisyenler ordusunun başaracağı işlerdir.»

İ.H. TONGUÇ

23 NİSAN'DA RENKLİ GİYSİLER VE ÇOCUKLAR

23 Nisan, 1920'lerden beri her yıl Ulusal Egemenlik ve Çocuk Bayramı olarak kutlanır. Bayram çocukları bir neşeye boğar, çocukların bu sevincini ana babaları da onlarla birlikte paylaşırlar. Bayram günü tüm yurttaki tören alanları neşe ve rengârenk giysiler içindeki çocuklarla dolar. Onları böyle neşe ve rengârenk giysiler içinde görmek pek çoğumuzun hoşuna gider.

Ne yazık ki, rengârenk giysilere sahip olmayan çocukların nasıl bir psikolojik durumda olduğunu, bu olayın onların hayatını nasıl etkilediğini ve kimi ailelerin çocuklarına bu renkli giysileri sağlamak için katlandıkları güçlükleri pek azımız düşünürüz.

Milli Eğitim Bakanlığı, daha önceki yıllarda yayınladığı bazı genelgelere ek olarak, bu yıl da 040/2155 sayı ve 27 Ocak 1978 tarihli bir genelge yayınladı. Genelgede şöyle deniliyor. **«23 Nisan Ulusal Egemenlik ve Çocuk Bayramı için yapılacak hazırlıklarda, öğrenci velilerini gereksiz masrafa sokacak, okullararası yarışmalara meydan verecek ve ailevi durumu itibarıyla istenen kıyafeti yaptıramayıp, büyük bir ezikllk içine düşecek olan yavrularımızın da durumları dikkate alınarak, okul kıyafetlerinin dışındaki kıyafetlere itibar edilmemesi»**

Genelgenin ardından TÖB-DER Hendek Şubesi, yazılı bir açıklama yayınladı ve normal okul giysileri dışındaki kıyafet zorlamalarının sakıncalarını şöyle sıraladı:

1 — Özel giysi, bu giysileri sağlayamayan çocukların, diğer çocuklar yanında aşağılık kompleksine kapılmalarını getirmekte ve bu durum çocukları daha şimdiden toplum dışına itmektedir.

2 — Ekonomik güçleri yetersiz olan aileler zorlanmakta ve zaten geçim sıkıntısı çekmekte olan aileler daha da zor duruma itilmektedir.

Sanırız, Milli Eğitim Bakanlığının yayınladığı genelge ve TÖB-DER Hendek Şubesinin açıklaması konunun sakıncalarını en güzel şekilde dile getiriyor.

Ama uygulamalara, hele toplumsal eşitsizliklerin ve sınıfsal farklılıkların daha derin, daha belirgin olduğu büyük kentlerimizdeki 23 Nisan hazırlığı uygulamalarına bakacak olursak, bu genelge ve uyarıların fazla bir işe yaramadığı hemen görülüyor. Yine ilkokullarda, törenlere, müsamerelere, ancak her biri üç yüz, beş yüz lira tutan özel giysileri yaptırabilen çocuklar katılabilecekler. Önlüklerinden başka giysileri olmayanlara da, geçit alaylarının en arkasından yürümek düşecek.

23 Nisan Çocuk ve Ulusal Egemenlik Bayramında acı bir tablo değil mi?

Nötron Bombası ile savaşımın bir yolu da iş eğitiminden geçer

Kim tanımaz **BİZİM KÖY** yazarı öğretmen **Mahmut Makal'ı.**

Bizim Köy, 1950'lerde ilk çıktığında yeryerinden oynamıştı. Böylesine acımasız gerçekçi bir ses ilk kez geliyordu Köy'den. Aslında bu ses bir bakıma Köy Enstitülerinin sesiydi. Mahmut Makal Köy Enstitülerinin kuruluşundan 38 yıl, Bizim Köy'ün basılışından da 28 yıl sonra şöyle yanıtlıyor **Politika**'nın sorularını.

POLİTİKA: Köy Enstitülerinin kuruluşundan bu yana 38 yıl geçti. Bu uzun süre içinde olaylar duruldu, sonuçlar çıktı, yani sel gitti kum kaldı. Bu açıdan bakınca, Köy Enstitüleri üzerine diyecekleriniz nelerdir?

MAHMUT MAKAL: Gerçekten aradan 38 yıl geçti ve Köy Enstitülerinin ne oldukları, ne yapmak istedikleri bir tarih şeridi gibi duruldu. O da şudur:

Köy Enstitüleri Türk buluşu, yerli ve bu konumlarıyla da çok özgün eğitim kurumlarıydı. Bir kere dünyanın çeşitli ülkelerinde en ileri gelen, gelmiş geçmiş çeşitli eğitkenlerin (pedagog) yıllardan beri değil, yüzyıllardan beri düşledikleri kurumlar böylece gerçekleşmiş oluyordu. Bu da gerçek anlamda onların düşünüp de bir türlü uygulama alanına getiremedikleri gerçek iş eğitiminin Köy Enstitülerinde uygulanmış olmasıydı. Sözgelimi dünya çapında Amerikalı eğitken John Dawey, ünlü Fransız düşünürü ve eğitkeni George Duhamel, İngiliz tarihçisi Arnolt Toynbe gibi eğitkenler ve bu kurumları ziyaret eden daha bir çok yabancı **«işte bizim aradığımız bunlardır»** demişlerdir.

Gerçekten de yine dünya çapında büyük Türk eğitkeni Tonguç yalnız bu yabancıların değil, yüzyıllardır bilgisizlik **çamurunda debelenen Türk toplumunun**

da düşlerini gerçekleştirmiş oluyordu. N[i]tekim sizin de yukarda değindiğiniz gi[bi] şimdi sel gitmiş kum kalmıştır. Bu kal[...]

(Devamı 7. Sayfad[a])